

ස්ථාවර ක්‍රමවේද මගින් නායයැම් අවදානම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
ස්ථානීය පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම

ආපදා ස්ථානීය අංක. 150

කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය A-001 (පහල කඩුගන්නාව ප්‍රදේශය) බෝක්කු අංක
98/4 සහ 99/1 අතර ඉහල බෑවුම

කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය

2023 සැප්තැම්බර්

ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව
ASIAN INFRASTRUCTURE
INVESTMENT BANK

වෙනුවෙන්

ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
99/1, ජාවන්ත පාර, කොළඹ 05
දු.ක. 011-2588946, 011-2503431, 0112-2500354

සකසන ලදී

පටුන

1. හැඳින්වීම.....	1
1.1 ව්‍යාපෘති පසුබිම	1
1.2 අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්	1
2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය	2
2.1 ව්‍යාපෘතියේ නම.....	2
2.2 ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ පිහිටීම.....	2
2.3 භූ ලක්ෂණ සහ ඉඩම් අයිතිය.....	2
2.4 ප්‍රදේශයේ දේශගුණික ලක්ෂණ.....	4
2.5 ප්‍රදේශයේ ජනවිකාස ලක්ෂණය	4
3. නායයෑම් උපද්‍රවය පිළිබඳ තොරතුරු.....	4
3.1 නායයෑම් ආපදාවේ ස්වභාවය	4
3.2 නායයෑමෙන් සිදුව ඇති බලපෑම හා ප්‍රතිවිපාක.....	4
3.3 පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	4
3.4 ඉවත් කිරීම්	5
3.5 නැවත පදිංචි කිරීම (ප්‍රගතිය).....	5
4. නායයෑම්/භූමි අස්ථාවර වූ ප්‍රදේශය හා ඒ අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර සහ වර්තමාන අවදානම් මට්ටම	5
4.1 නායයෑමේ ප්‍රදේශය.....	5
4.2 අස්ථාවර වී ඇති බැවුමට යාබද ප්‍රදේශය	6
4.3 වර්තමාන අවදානම් ස්වභාවය	6
5. යටතේ අපේක්ෂිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්.....	6
6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් මගින් බලපෑමට ලක්වන අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳව කෙටි හැඳින්වීම..	7
7. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම	9
7.1 හිතකර බලපෑම්	9
7.2 අහිතකර බලපෑම්	9
7.2.1 ජල විද්‍යාත්මක බලපෑම්	9
7.2.1.1 ප්‍රදේශයේ ජලාපවහන රටව කෙරෙහි බලපෑම.....	9
7.2.1.2 ජල දූෂණය සම්බන්ධයෙන් ඇති බලපෑම	9
7.2.1.3 පාංශු බාධනයේ බලපෑම සහ ගංගා පතුළ වෙනස්වීම.....	9
7.2.1.5 භූගත ජල මට්ටමට හා භූගත ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට විය හැකි බලපෑම්.....	10
7.2.1.6 ජලය හෝ තෙත්බිම් වලට වන බලපෑම්.....	10
7.2.2 පාරිසරික බලපෑම්	10
7.2.2.1 ශබ්දය හා කම්පන මගින් ඇති විය හැකි බලපෑම්.....	10
7.2.2.2 වායු දූෂණය හේතුවෙන් සිදුවන බලපෑම.....	10
7.2.2.3 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේදී ඇතිවන ගැටළු	10
7.2.2.4 පුපුරුණු ද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය භාවිතය	10
7.2.3 ජීව විද්‍යාත්මක /පරිසර විද්‍යාත්මක බලපෑම.....	11
7.2.3.1 සත්ත්ව හා ශාක විශේෂ කෙරෙහි බලපෑම්	11

7.2.4 සාමාජීය හා ආර්ථික බලපෑම	11
7.2.4.1 ප්‍රතිස්ථාපනය කල යුතු ප්‍රදේශය තුළ හෝ යාබදව පිහිටා ඇති කෘෂිකාර්මික බිම්.....	11
7.2.4.2 කම්පන නිසා ගොඩනැගිලි වලට විය හැකි බලපෑම.....	11
7.2.4.3 ඉඩම් සඳහා සහ අනාගත සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ඇති ප්‍රවේශය අහිමි වීම	11
7.2.4.4 ජීවනෝපාය/ ව්‍යාපාර සහ ආදායම් උපයන ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපෑම.....	11
7.2.4.5 සේවා සැපයීම කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි බලපෑම (ජල සැපයුම, අප ද්‍රව්‍ය විදුලිය).....	11
7.2.4.6 යටිතල පහසුකම් අහිමි වීම සහ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වන බලපෑම	11
7.2.4.7 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්	12
7.2.4.8 කම්කරුවන් සහ ව්‍යාපෘති භූමිය අවට ජීවත් වන පුද්ගලයින් අතර සම්බන්ධතා සහ ආරවුල් ඇතිවීමේ හැකියාව	12
7.2.4.9 ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී සේවකයන්ගේ ආරක්ෂාව	12
7.2.4.10 ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී මහජනයාගේ ආරක්ෂාව: මගීන් සඳහා දැඩි අවදානම්.....	12
7.2.4.11 ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම් කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම් (විශේෂයෙන් මාර්ග ප්‍රවේශය තාවකාලිකව අහිමි වීම, මාර්ග තදබදය මගීන් ඇතිවන අවදානම)	12
7.2.4.13 වැඩ බිම තුළට ප්‍රදේශවාසීන් ඇතුළු වීම නිසා ඇතිවන අවදානම	12
8. සැලකිය යුතු පාරිසරික සහ සාමාජීය බලපෑම්: NBRO සහ කොන්ත්‍රාත්කරුගේ පාර්ශව වලින් විශේෂ ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය වන සමාජ හෝ පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් සහිත අවස්ථා.....	13
8.1 සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම්.....	13
8.2 සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු සඳහා වන ප්‍රමුඛත්වය: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා වන සම්මත ගිවිසුම් ගත අවශ්‍යතා ඉක්මවා සැලකිය යුතු විශේෂිත සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ කරුණු	13
8.3 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය ලබා ගැනීම.....	13
9. පාරිසරික හා සාමාජීය කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP).....	13
9.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	13
9.2 පදිංචි ජනතාව ඉවත් කිරීම	14
9.3 භානියට පත් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය, යටිතල පහසුකම් (හිමිකරුවන්ගේ ලිඛිත එකඟතාවය)	14
9.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් දේපල/භාවිතයන් අහිමිවීම සඳහා වන්දි ගෙවීම	14
9.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවශ්‍ය මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය ලබා දීම.....	14
9.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් සලකා බැලීම	14
9.7 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම	15
9.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්	15
8.7.2 නාය ස්ථානයට විශේෂිත භානිය අවම කිරීම	17
8.7.3 ව්‍යාපෘති ස්ථානයට අදාල විශේෂිත අධීක්ෂණ තත්ත්වයන්	20
10. සේවක කළමනාකරණය	20
11. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද කොට්ඨාස -19 වැළැක්වීමේ පියවර	21
12. පදිංචි ජනතාව සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන - පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්.....	21
12.1 පදිංචි ජනතාව සඳහා වූ උපදේශන සේවාව	21
12.2 පාර්ශවකරුවන් සමග පවතින උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම II)	21
13. ක්‍රියාවට නැංවීමට අවශ්‍ය යෝග්‍යතා, කැමැත්ත ප්‍රකාශනය, එකඟතාව සහ අනුමත කිරීම්.....	22

13.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	22
13.2 වැඩබිම පවතින රජයේ ඉඩම් වල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමට එම රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතිය ලබාගැනීම.....	22
13.3 පෞද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ලබාගැනීම/නෛතික බැඳීම/ විරුද්ධත්වයක් නොමැති වීම	22
14. දුක්ගැන්වීම් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ යාන්ත්‍රණය	23
15. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම	24

ඇමුණුම් ලැයිස්තුව

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සහ අදහස් විමසීම් සිදුකරණ අතරතුර ලබාගත් ජායාරූප.....	i
ඇමුණුම II: රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් සහ පරිසර ආයතනවලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත ක්‍රියා පටිපාටිය.....	i
ඇමුණුම III: අධ්‍යන කණ්ඩායම	ii
ඇමුණුම IV: යොමු ලැයිස්තුව	ii

රූපසටහන් ලැයිස්තුව

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානයට පිවිසුම් මාර්ගය.....	2
රූපය 2: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුලේ රූපය, අවට පාරිසරික ලක්ෂණ සහ සේවා යටිතල පහසුකම්.....	3
රූපය 3: යෝජිත නායයාම් භාතිය අවම කිරීමේ භූමියේ චෝන් රූපය, අවට පාරිසරික ලක්ෂණ සහ සේවා යටිතල පහසුකම්.....	3
රූපය 4: අපදා ස්ථානයේ වත්මන් තත්ත්වය	6
රූපය 5 බලන්න: භූමියේ හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය, ස්ථානයේ අවදානම් අංග	5
රූපය 6a: අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ඉහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය	7
රූපය 6b: අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානයේ පහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය	7
රූපය 6c: භානි වූ වැසිකිලි ගොඩනැගිල්ල.....	7
රූපය 6d: අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානයේ මායිම්ව පිහිටා ඇති සුසාන භූමියේ පිවිසුම් මාර්ගය.....	7
රූපය 6E: ජල ටැංකිය	8
රූපය 6F: කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය සහ ඉහළ බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති කුඩා කඩ සාප්පු (මහනුවර දෙසට).....	8
රූපය 6G: කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය සහ ඉහළ බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති කුඩා කඩ සාප්පු (මහනුවර දෙසට)	8
රූපය 6H: ඉහළ බෑවුම් වනාන්තර ප්‍රදේශය.....	8

වගු ලැයිස්තුව

වගුව 1: සෘණාත්මක බලපෑම් හා ඒවා වැදගත් වන මට්ටම	9
වගුව 2: සැලසුම් අදියරේ දී පාරිසරික හා සමාජ තත්ත්ව සලකා බැලීම	14
වගුව 3: පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණයට අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අවශ්‍යතාවයන් ES & HS	16
වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහාගනු ලබන පියවර.....	17
වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර.....	20
වගුව 6: බාධා ඉවත් කර ගැනීම, විරෝධතා නොමැති බව, කැමැත්ත සහ අනුමත කිරීම්	22
වගුව 7: අනුමැතීන් ලබාගැනීම සඳහා නියමිත කාල රාමුව.....	23
වගුව 8: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම	24
වගුව 9: තරතුරු රැස්කිරීම සඳහා සම්බන්ධ කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්	24

කෙටි යෙදුම්

AIIB	ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව Asian Infrastructure Investment Bank
CEA	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය Central Environmental Authority
DFC	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව Department of Forest Conservation
DS	ප්‍රාදේශීය ලේකම් Divisional Secretary
DWLC	වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව Department of Wild Life Conservation
EH & S	පරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණය Environmental Health & Social
E&SU of PMU	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ අංශයේ පාරිසරික සමාජ ඒකකය Environmental & Social Unit of Project Management Unit
ESMF	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව Environmental and Social Management Framework
SSE & SMP	ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලසුම Site Specific Environmental and Social Management Plan
ESMP	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලසුම Environmental and Social Management Plan
GN	ග්‍රාම නිලධාරී Grama Niladhari
GOSL	ශ්‍රී ලංකා රජය Government of Sri Lanka
GSMB	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය Geological Surveys & Mines Bureau
NBRO	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය National Building Research Organization
RHS	දකුණු පස Right Hand Side
LHS	වම් පස Left Hand Side

1. හැඳින්වීම

1.1 ව්‍යාපෘති පසුබිම

ශ්‍රී ලංකා රජය ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව (AIIB) හා සම්බන්ධ වෙමින් එම බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර මත ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් 6ක දිස්ත්‍රික්ක 11ක නාය යැම් සිදුවන ස්ථාන 127ක් පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය පරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණමය වශයෙන් AIIB බැංකුවේ හා ලංකා රජයේ නීතිරීතිවලට අනුකූලව සිදුවිය යුතුය. ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය සහ එහි ක්‍රියාවලිය සැලකිල්ලට ගනිමින් AIIB බැංකුව අපේක්ෂා කරන පරිදි ඔවුන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූල වන පරිදි පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවක් (ESMF) සකසා ඇත.

පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවහි (ESMF) අරමුණු වන්නේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී AIIB බැංකුවේ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ජාතික පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රඥප්තිය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීමයි. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය වශයෙන්; ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (ජා.ගො.ප.ස.) සමස්ත ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සකස් කරනු ලබන පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ රාමුව, ව්‍යාපෘතියට අදාළ පාර්ශවයන් ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පාරිසරික, සමාජ, සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ තත්ත්වයන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් වන බැවින් එවැනි වෙනස් වන නිශ්චිත තත්ත්වයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. එමනිසා පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවට අනුව පාරිසරික සහ සමාජයීය ඇගයීම් සඳහා එක් එක් නායයාම් ස්ථානයට විශේෂිත වූ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ වාර්තා (SSE & SMP) සකසා ඇත. එම ස්ථානයේ විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලසුම් මගින් විශේෂිත පිළිසකර ක්‍රමවේදයන්, සෞඛ්‍ය, සමාජ සහ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සම්බන්දයෙන් සලකා බැලිය යුතු අංශයන් පිළිබඳ ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් කාලය තුළ අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ලබාදෙනු ඇත.

මෙම විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලසුම් කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය A-001 (පහල කඩුගන්නාව ප්‍රදේශය) බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර ඉහල බෑවුමේ සිදුව ඇති නායයැම් ආපදා තත්ත්වය අවම කිරීම සඳහා සකසා ඇත. ගැඹුරු පාරිසරික හා සමාජ අධ්‍යයනයකින් පසුව සකස් කර ඇති මෙම සැලසුම මගින් පහත කරුණු පිළිබඳව ඉහළ අවධානයක් යොමු කර ඇත

- I. ව්‍යාපෘතියට අදාළ කලාපයේ සංවේදී පාරිසරික හා සමාජීය අංග හඳුනා ගැනීම.
- II. ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් හඳුනා ගැනීම.
- III. හානිය අවම කරන පියවර යෝජනා කිරීම.
- IV. මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ වන පාරිසරික සහ සමාජ නිරීක්ෂණ අවශ්‍යතා තීරණය කිරීම.
- V. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන අතරතුර අදාළ පාරිසරික නියාමයන් හා ක්‍රියාපටිපාටීන් අධ්‍යයනය කිරීම.

1.2 අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්

මෙම ලේඛනය මගින් යෝජිත ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධ පාර්ශවයන් වන නායයැම් අවදානම අවම කිරීමේ සැලසුම් කණ්ඩායම, ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය සහ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් අතර ඇති වන පාරිසරික හා සමාජීය ගැටළු සහ අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් සැපයීමට අපේක්ෂා කරන අතර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන කාලසීමාවේ දී මෙහි ඇති සංරචකයන් අනුගමනය කිරීමට අදහස් කරයි. යෝජිත ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධ පාරිසරික හා සමාජීය ගැටළු, සහ අවදානම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් වාර්තාවෙන් සපයන අතර නායයැම් අවම කිරීමේ සැලසුම් කණ්ඩායම, ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය (PMU) සහ කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවෙහි අඩංගු සංරචක, ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී භාවිතා කිරීමට අදහස් කරයි. නිශ්චිත පාරිසරික කළමනාකරණ සැලසුම ජා.ගො.ප.ස. වෙබ් අඩවියේ හා AIIB වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පුළුල් පරාසයක උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන්ට (පොදු ජනතාව, වෙනත් ආයතන/සංවිධාන) පරිශීලනය කල හැක. කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ටද වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති මෙම ස්ථානීය පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESPM) පරිශීලනය කර, ඔවුන්ගේ ස්ථානීය පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (SSE-SMAP) සකස් කිරීමේ පදනම ලෙස යොදාගත හැක.

2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය

2.1 ව්‍යාපෘතියේ නම

ආපදා ස්ථානීය අංක. 149, කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය, කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය A-001 (පහල කඩුගන්නාව ප්‍රදේශය) බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර ඉහල බෑවුම

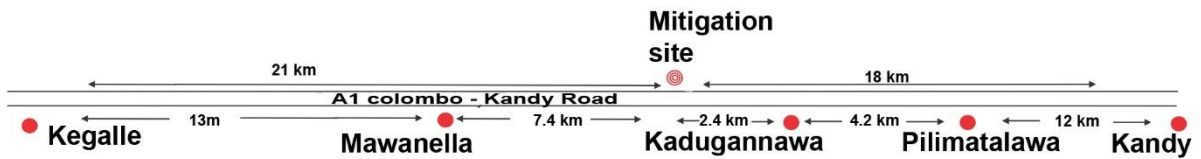
2.2 ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ පිහිටීම

යෝජිත නායයෑම් අවදානම අවම කිරීමේ ස්ථානය සබරගමුව පළාතේ, කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ, මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය යටතේ පරිපාලන කටයුතු සිදුවන 25/A ගැනේතැන්න ග්‍රාමනිලධාරී වසම තුළ සිදුව ඇත

ස්ථානීයයේ GPS ඛණ්ඩාංක $-7.253393^{\circ}\text{N}$ සහ $80.503571^{\circ}\text{E}$

ආපදා ස්ථානයට ආසන්නතම නගරය - මාවනැල්ල.

මාවනැල්ල නගරය ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ සිට කිලෝමීටර් 7.4 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත. A001 කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය හරහා මෙම ස්ථානයට පිවිසිය හැක (රූපය 1 බලන්න).

රූපය 1: යෝජිත නායයෑම් ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානයට පිවිසුම් මාර්ගය

2.3 භූ ලක්ෂණ සහ ඉඩම් අයිතිය

යෝජිත භානිය අවම කිරීමේ ස්ථානය කොළඹ - මහනුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ (A-001) 98/4 සහ 99/1 බෝක්කු අතර බෑවුම් කොටසේ වම් පස පිහිටා ඇත. මෙම භූමිය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටා ඇත. ප්‍රදේශයේ උන්නතාංශය මීටර් 518 කි. අස්ථායී ප්‍රදේශය මාර්ග ඉදිකිරීම සඳහා ස්වභාවික බෑවුම කපා ඇති බෑවුම් සහිත භූමි ප්‍රදේශයක පිහිටා ඇත. භානිය අවම කිරීමට යෝජිත බිම් ප්‍රමාණය 22000 m² පමණ වේ

(වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා රූපය 2. යෝජිත නායයෑම් අවම කිරීමේ ප්‍රදේශය හා ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ අනෙකුත් ලක්ෂණ හා සේවා පහසුම්)

රූපය 2: යෝජිත නායයෑම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුහල් රූපය, අවට පාරිසරික ලක්ෂණ සහ සේවා යටිතල පහසුකම්.

රූපය 3: යෝජිත නායයෑම් භානිය අවම කිරීමේ භූමියේ චෝන රූපය, අවට පාරිසරික ලක්ෂණ සහ සේවා යටිතල පහසුකම්.

2.4 ප්‍රදේශයේ දේශගුණික ලක්ෂණ

වාර්ෂික වර්ෂාපතනය – 2226 මි.මී.
වාර්ෂික උෂ්ණත්වය – 23.9 °C
(මූලාශ්‍රය: ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ වෙබ් අඩවිය - මාවනැල්ල)

2.5 ප්‍රදේශයේ ජනවිකාස ලක්ෂණය

ගනේතැන්න කොට්ඨාශයේ ජනගහනය 2028 වන අතර පිරිමින් 982 ක් සහ කාන්තාවන් 1046 කි. (සංගණන සහ සංඛ්‍යාන වාර්තාව - 2012)

3. නායයෑම් උපද්‍රවය පිළිබඳ තොරතුරු

3.1 නායයෑම් ආපදාවේ ස්වභාවය

මාවනැල්ල 25/ඒ ගනේතැන්න ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පහළ කඩුගන්නාව ප්‍රදේශයේ කොළඹ-නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ (ඒ-1) බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර වම් පස ඉහල බෑවුම් කොටසේ භූමිය අස්ථාවර තත්වයකට පත් වී ඇත. 2021.11.09 සහ 2021.11.10 දින තුළ කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට බලපෑ අධික වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ විශාල බෑවුම් නාය යාමක් සිදුවී ඇත. මෙම නාය යාම හේතුවෙන් කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ ගමනාගමනය අවහිර වී තිබූ අතර මාර්ගය අසල (වම් බෑවුමේ) ඉදිකර තිබූ පළතුරු කඩ 30ක් පමණද මුළුමනින්ම විනාශ විය.
රූපය 3 බලන්න: භූමියේ හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය, ස්ථානයේ අවදානම් අංග.

3.2 නායයෑමෙන් සිදුව ඇති බලපෑම හා ප්‍රතිවිපාක

බෑවුමේ සිදු වූ නාය යාම හේතුවෙන් මාර්ගය අසල පිහිටි කඩ සාප්පු (පළතුරු කඩ) 30 කට පමණ සම්පූර්ණයෙන්ම හානි සිදුවී කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ ගමනාගමනයටද බාධා එල්ල වී සති දෙකක පමණ කාලයක් එම මාර්ගය වසා තැබුණු අතර විකල්ප මාර්ග ඔස්සේ මහනුවර නගරය දෙසට වාහන ධාවනය කිරීමට සිදු විය. එම කඩ මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සහ මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ ලියාපදිංචි බදු ගෙවන්නන් විය. හානියට පත් කඩ සාප්පු යුධ හමුදාවේ සහාය ඇතිව ඉවත් කරන ලද අතර, එම ක්‍රියාවලිය මෙහෙයවීම සහ සම්බන්ධීකරණය මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (UDA) සහ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය (RDA) විසින් සිදු කරන ලදී (රූපය 4b බලන්න). කුඩා කඩ 51 න්, මෙම ස්ථානයට මායිම්ව ඇති කඩ සාප්පු 21 ක් පමණක් (කොළඹ දෙසට 6 + මහනුවර දෙසට 21) නැවත ස්ථාපිත කර ඇති අතර, කඩ හිමියන්ගේ තොරතුරු අනුව, අනෙක් ඒවා නැවත ස්ථාපිත කර නොමැති අතර ඔවුන් වෙතත් ප්‍රදේශවල හෝ විදේශයන්හි රැකියා අවස්ථා සෙවීම සඳහා ගොස් ඇත. පෙර ස්ථාන වල කඩ සාප්පු නැවත ස්ථාපිත කිරීම ඉහත බලධාරීන් විසින් සීමා කරන ලදී.

3.3 පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

කැගල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ ඉල්ලීම පරිදි ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ (NBRO) නිලධරින් විසින් 2021 නොවැම්බර් 09 සහ 10 යන දිනවල මූලික ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව, එම ස්ථානයේ ඇති අවදානම් තත්ත්වය සහ හදිසි තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් 2021-11-12 දින NBRO/ LRRMD/ KG/MWP/LI/2021/ERR-00049 වාර්තාවක් හරහා හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා නිර්දේශ නිකුත් කරන ලදී.

සවිස්තරාත්මක භූ භෞතික / භූ තාක්ෂණික ගවේෂණ, රසායනාගාර පරීක්ෂණ සහ බෑවුම් ස්ථායීතා විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල මත පදනම්ව, NBRO විසින් බෑවුමේ ඇති අවදානම අවම කිරීම සඳහා සවිස්තරාත්මක ඉංජිනේරු සැලසුමක් පහත සඳහන් භානිය අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළුව සපයන ලදී.

- බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ රැඳවුම් බිත්තියක් ඉදිකිරීම
- යෝජිත රැඳවුම් බිත්තියට ඉහළින් කැපූ බෑවුමේ මීටර් 2 C/C පරතරයකින් මීටර් 12 ක් දිග පාංශු ඇත පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම
- බෑවුම තුළ අතිරික්ත සිදුරු පීඩනය වර්ධනය වීම පාලනය කිරීම සඳහා භූමිය කැපීමේ පාදම සහ කැපූ බෑවුමේ මැද කොටස හරහා තිරස් දිගු කාණු නිර්මාණය කිරීම.
- පස තුළට ජලය කාන්දු වීම පාලනය කිරීම සඳහා හොඳින් සැලසුම් කරන ලද ශක්තිමත් කොන්ක්‍රීට් මතුපිට ජලාපවහන පද්ධතියක් ඉදි කිරීම

(මූලාශ්‍රය: සැලසුම් වාර්තාව (2021) බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර නාය යෑම අවම කිරීම – කොළඹ නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය, භූ තාක්ෂණික ඉංජිනේරු අංශය, NBRO)

අනතුරුව, කැගල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ ඉල්ලීම පරිදි අවධානම් බැවුම යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස, අදාළ රේඛීය අමාත්‍යාංශය වන ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය විසින් කඩුගන්නාව තුළ ක්‍රියාත්මක ඒකාබද්ධ ආයෝජන වැඩසටහනට (iRoad වැඩසටහන), ඇතුළත් කිරීමට අවශ්‍ය මූලික පියවර ගෙන තිබුණි. එමෙන්ම තාක්ෂණික යෝජනා ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේ ක්‍රියාත්මක වූ මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපෘතිය (ඒකාබද්ධ මාර්ග ආයෝජන වැඩසටහන- කොළඹ - මහනුවර (A001) අධිවේගී මාර්ගයේ නිට්ටඹුව (39.710km) - කඩුගන්නාව (100.0km) කොටස වැඩිදියුණු කිරීම, ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම) සඳහාද ඇතුළත් කෙරුණි.

iRoad වැඩසටහන යටතේ කොළඹ - මහනුවර (A001) මාර්ගයේ නිට්ටඹුව - කඩුගන්නාව කොටස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණයක් (IEE) RDA විසින් 2020 අප්‍රේල් මාසයේදී පවත්වන ලදී. (https://www.adb.org/sites/default/files/project-documents/47273/47273-004-47273-005-47273-006-iee-en_0.pdf). කෙසේ වෙතත්, මෙම හානිය අවම කිරීම සඳහා කොළඹ-නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ 98/4 සහ 99/1 බෝක්කු අතර මාර්ග කොටස සඳහා වෙන වෙනම හෝ ස්ථානීය විශේෂිත IEE හෝ පාරිසරික හා සමාජීය තක්සේරු කිරීම් සිදු කර නොමැති අතර හානිය අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කර අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය (පහත සඳහන් කර ඇති). කෙසේ වෙතත්, රටේ ඇති වූ අනපේක්ෂිත ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් iRoad වැඩසටහන සඳහා අරමුදල් ප්‍රමාද වී ඇති අතර ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය iRoad වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින සියලුම කොන්ත්‍රාත්තු සහ සහතික කිරීම් අත්හිටුවීමට තීරණය කර ඇත. බැවුමේ ස්ථායීතාවය අර්ධ වශයෙන් සම්පූර්ණ කර ඇත.

- බැවුම් කැණීම
- විදීම සහ සිමෙන්ති යොදා පාංශු ඇන සවි කිරීම.
- රසායනික පිපිරවීම සිදු වෙමින් පවතී (පාෂාණ සහ විශාල ගල්)
- DS (B) - B (වර්ගය-01) කාණු ඉදිකිරීම
- DS (C) - B කාණු ඉදිකිරීම
- DS (M) - A කාණු ඉදිකිරීම
- ජාල කදම්භ ඉදිකිරීම සිදු වෙමින් පවතී
- තිරස් කාණු ඉදිකිරීම
- රැඳවුම් බිත්ති සඳහා අවශ්‍ය කැණීම්
- රැඳවුම් බිත්ති කොටසක් ඉදිකර ඇත

(මූලාශ්‍රය: 2023 මාර්තු අග වන විට ප්‍රගති ඉදිරිපත් කිරීම: කොන්ත්‍රාත් පැකේජය: RDA /ADB /iRoad /NCB/RMC/01-D).

3.4 ඉවත් කිරීම්

බැවුමේ (කොළඹ - නුවර පාරේ වම්පස) පාදම ප්‍රදේශයේ පිහිටි තාවකාලික කඩ සාප්පු 51 (පළතුරු, රසකැවිලි, සෙල්ලම් බඩු සහ යනාදිය අලෙවි කරන කුට්) බැවුම නයයාම හේතුවෙන් හානියට පත් වූ අතර ඒවා ඉවත් කරන ලදී (යොමුව. 3.2).

3.5 නැවත පදිංචි කිරීම (ප්‍රගතිය)

මෙම ස්ථානය සඳහා ව්‍යාපෘතිය පදනම් කරගත් නැවත පදිංචි කිරීමේ වැඩසටහනක් අවශ්‍ය නොවේ. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ගොඩනැගිලි/නිවාස කිසිවක් නොමැති වුවත් , නෙත්ති කාණු සහ ජලය ගලා විත් එක්රැස් වන ස්ථාන ඉදිකිරීමේදී කඩ සාප්පු 2ක් (මහනුවර කෙළවරේ පිහිටා ඇත) තාවකාලිකව ඉවත් කර ඇත. කඩ සාප්පු හිමියන් මෙම තත්ත්වය පිළිබඳව දැනුවත් වී ඇති අතර ඔවුන් දැනටමත් මුල් ඉදිකිරීම් ඉවත් කර ඇත. එබැවින් නව ඉදිකිරීම් අතරතුර තවදුරටත් සලකා බැලීම අවශ්‍ය නොවේ.

4. නායයෑම්/භූමි අස්ථාවර වූ ප්‍රදේශය හා ඒ අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර සහ වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

4.1 නායයෑමේ ප්‍රදේශය

බැවුම කඩා වැටී ඇති ප්‍රදේශය කොළඹ සිට මහනුවරට යන විට පහළ කඩුගන්නාව ප්‍රදේශයේ බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර වම් පසින් පිහිටා ඇත. අස්ථායී ප්‍රදේශය පිහිටා ඇත්තේ කොළඹ නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය ඉදිකිරීම සඳහා ස්වාභාවික බැවුම කපා ඇති දළ බැවුම් සහිත භූමියක ය.

ආපදා ස්ථානයේ දැනට පවතින තත්ත්වය;

අ) අධික ජල ප්‍රවාහයක් ගමන් කරවීම සඳහා අවශ්‍ය නෙත්ති කාණු පද්ධතිය ඉදිකිරීම අතරමග නතර කර ඇත. ආ) පාංශු ඇණ ගැසීමේ කටයුතු තවමත් අවසන් කර නොමැති අතර, නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක වන ජලාපවහන කළමනාකරණ පද්ධතියක් නොමැති වීමත් සමඟ අධික වර්ෂාවකදී භූමිය අස්ථාවර වීමේ ඉහළ සම්භාවිතාවක් සහිත අනාරක්ෂිත බෑවුම් කොටසක් ඉතිරි වී ඇත. ඇ) පාදම පිහිටි මීටර් 42ක් දිගට ඉදිකර ඇති තාප්පය පිළිබඳ පසු පිරවීමක් සිදු කර නොමැති අතර එහි තවත් මීටර් 94ක් සම්පූර්ණ කිරීමට ඉතිරිව ඇති අතර එමගින් පාදම ප්‍රදේශයට ආධාරකයක් ලබා නොදෙන අතර, මූලික වශයෙන් සම්පූර්ණ බෑවුම් කොටස අස්ථායී කරයි.

ඇ) 2021 නාය යෑමේ තත්ත්වය තුළ විස්ථාපනය වූ අස්ථායී සුන්බුන් ප්‍රමාණයෙන් කොටසක් තවමත් දැඩි බෑවුමක තැන්පත් වී ඇති අතර, එය ඊළඟ මෝසම් සමයේදී තවත් ව්‍යසනකාරී සිදුවීමකට හෝ සුන්බුන් ප්‍රවාහයකට පහසුවෙන් පරිවර්තනය විය හැකිය. (කරුණාකර රූපය 4 බලන්න).

පහළ බෑවුම් ප්‍රදේශයේ ජනාවාස වල භාවිතය සඳහා උල්පත් ජලය එක්රැස් කිරීම සඳහා 1989 වර්ෂයේ ඉදිකරන ලද ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලයේ ජල ටැංකියක් එම ස්ථානයේම ඉහළ බෑවුම් ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇත. දැනට ටැංකිය සහ සැපයුම් මාර්ග ක්‍රියාත්මක නොවේ. මාර්ගය සහ සුසාන භූමිය අතර පැරණි භානියට පත් වැසිකිලි සංකීර්ණයක් පිහිටා ඇති අතර එය දැනට භාවිතයට නොගැනේ.

මාවනැල්ල දෙසට වන්නට අස්ථායී භූමිය මායිමේ සුසාන භූමියක් පිහිටා ඇත. එය පිහිටා ඇත්තේ Ch.97+830-97+865 වන අතර, iRoad වැඩසටහන යටතේ භානිය අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් වලදී මෙය සොයාගෙන ඇත. මෙම සුසාන භූමිය 1982 වසරේ සිට ගම්වාසීන් විසින් භාවිතා කරන ලද අතර ඉඩම මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාට අයත් වේ. මෙම සුසාන භූමිය ගනේතැන්න ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ බෞද්ධ හා කිතුනු බැතිමතුන් බහුලව භාවිතා කරන ලදී. අවට ගම්වාසීන් පවසන පරිදි මෙම සුසාන භූමි පරිශ්‍රයේ මෘත දේහ 45ක් මිහිදන් කර ඇති අතර මෙම සුසාන භූමිය දැනට භූමිදාන කටයුතු සඳහා භාවිත නොකරන අතර නව සුසාන භූමියට/ සොහොන් බිමට පිවිසීමේ මාර්ගය එම ස්ථානයට මායිම්ව පිහිටා ඇත.

අවධානම් ප්‍රදේශයට ඉහලින් ප්‍රදේශය වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් "ගොරමෙන්තු කැලෑ" නම් වන ප්‍රදේශය වන අතර එය පඳුරු සහ ගස් වලින් සමන්විත වේ.

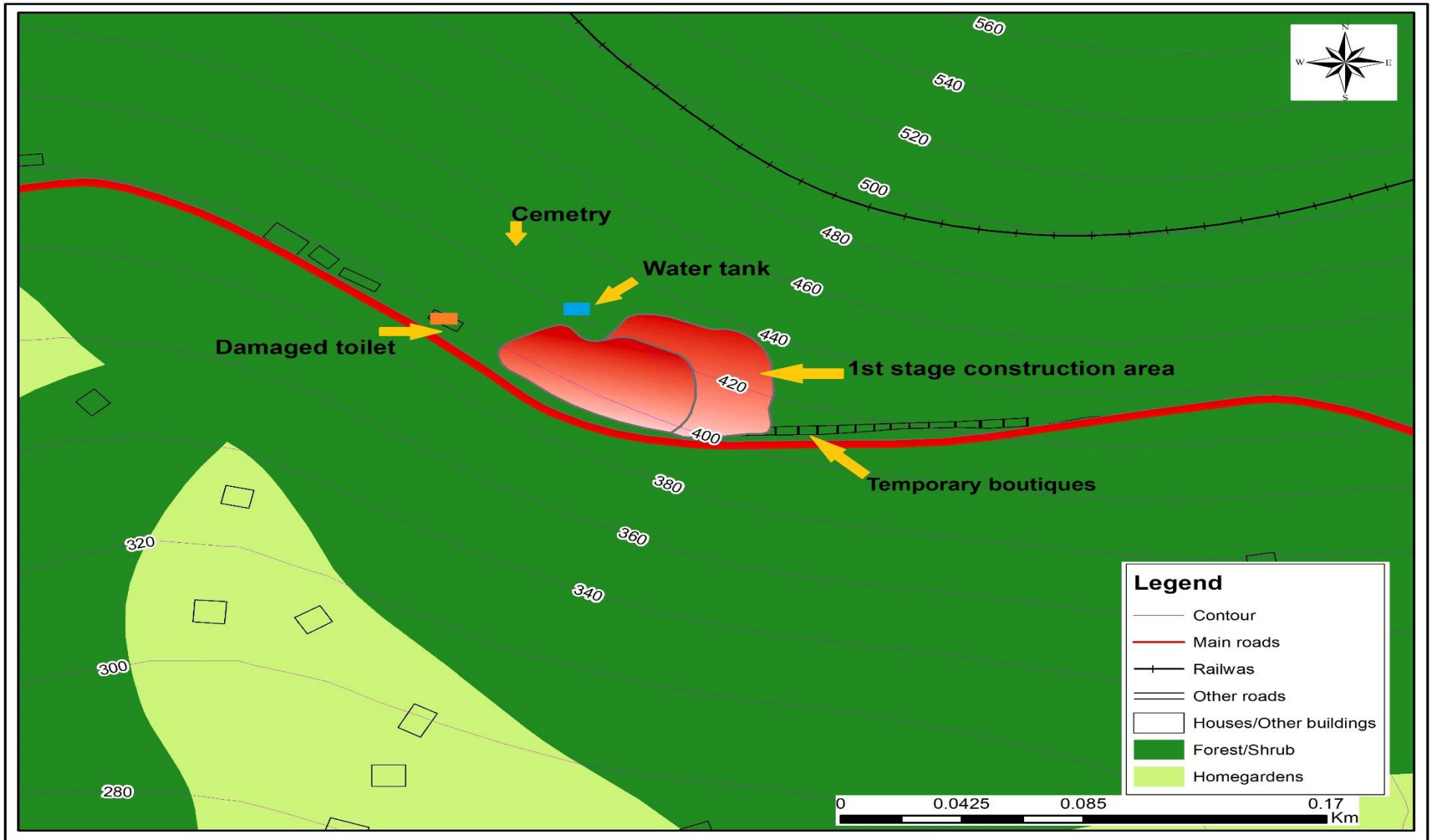
අපදා ස්ථානයට මායිම්ව පහළ බෑවුමේ (කොළඹ දෙසට 6 + මහනුවර දෙසට 15) තාවකාලික කුඩා කඩ 21 ක් පිහිටා ඇත. කඩ සාප්පු ප්‍රධාන වශයෙන් පලතුරු සහ බීම වර්ග අලෙවි කරන ස්ථාන වන අතර ඒවා බෑවුමේ මාර්ගය දෙපස ක්‍රියාත්මක වන අතර කඳුකරයේ සුන්දර දර්ශන හා ප්‍රසන්න දේශගුණය නිසා මෙම ප්‍රදේශය ඉහළ සංචාරක ආකර්ෂණයක් (දේශීය හා විදේශීය) ඇති බැවින් ඒවා අවට ගම්වාසීන්ගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වේ. පරාසය සහ.

මෙම මාර්ගය (කොළඹ - නුවර A001 මාර්ගය) කඩුගන්නාව ප්‍රදේශයට ඇති එකම ප්‍රධාන පිවිසුම් මාර්ගයයි.

රූපය 3 බලන්න: භූමියේ හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය, ස්ථානයේ අවදානම් අංග

රූපය 4: අපදා ස්ථානයේ වත්මන් තත්ත්වය

රූපය 5 බලන්න: භූමියේ හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය, ස්ථානයේ අවදානම් අංග

4.2 අස්ථාවර වී ඇති බැවුමට යාබද ප්‍රදේශය

අස්ථාවර බැවුම කොටසේ පහළ බැවුම් ප්‍රදේශය ගස් හා පසුරු අධික සනත්වයකින් යුත් දළ බැවුමක් වන අතර තවත් පහළ ප්‍රදේශයේ ගම්මානයක් පිහිටා ඇත. එක් කඩයක් (පළතුරු කුටිය) දකුණු පැත්තේ, භානිය අවම කිරීමේ ස්ථානයට ප්‍රතිවිරුද්ධව පිහිටා ඇත.

මෙම අවධානම් ප්‍රදේශය වටා බොහෝ ප්‍රසිද්ධ හා සංචාරක ආකර්ෂණීය ස්ථාන පිහිටා ඇත. මෙම කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ ගමන් කරන අතරතුර දෙස් විදෙස් සංචාරකයන් මෙම ස්ථාන නැරඹීමට පැමිණෙති. "කඩුගන්නාව උමග" යනු කොළඹ - නුවර මාර්ගයේ වඩාත් ජනප්‍රිය ගමනාන්තයක්, සංචාරක ආකර්ෂණයක් සහ ඉහළම වැදගත් සලකුණකි. තවද පහත කැගලූ නිමනය භුක්ති විදීමට සහ බතලේගල පර්වතය ලෙස හැඳින්වෙන ප්‍රමුඛ පර්වතය නැරඹීමට පැමිණීම ප්‍රධාන සංචාරක ගමනාන්තයකි. කඩුගන්නාව මංසන්ධිය මහනුවර රාජධානියේ නිරීක්ෂණ ස්ථානයක් විය. උඩරට රාජධානිය විදේශ බලවේගවලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පිහිටවූ ප්‍රධාන බලකොටුව වූ බලන බලකොටුව පිහිටා තිබුණේ කඩුගන්නාව මංසන්ධිය ආසන්නයේය.

කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ ඉදිකර ඇති අතර ඔවුන් කඩුගන්නාව මංසන්ධියේදී ගලක් පිපිරවීම හෝ එය මහ හැරීම වෙනුවට සිදුරු කිරීම කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් මෙන්ම, කඩුගන්නාව උමං මාර්ගය සංකේතයකි. මෙම ගල් විදීම කඩුගන්නාව උමග ලෙස හඳුන්වන අතර එය අදටත් අතුරු මාර්ගයක් ලෙස සංරක්ෂණය කර ඇත. මෙය ප්‍රසිද්ධ සංචාරක ආකර්ෂණයක් දිනු ස්ථානයකි. උමග අසල රථගාලක් සහිත අලංකාර විනෝද උද්‍යානයක් ඉදිකර ඇති අතර එය සුන්දර වටිනා ස්ථානයකි.

“කඩුගන්නාව උමග” නිර්මාණය කළ බ්‍රිතාන්‍ය ඉංජිනේරු ඩබ්ලිව්. එෆ්. ඩෙවිඩ්සන් සිහිවීම වෙනුවෙන් බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ ඉදිකරන ලද “කපිතාන් ඩෝසන් කුලුන” නමින් හැඳින්වෙන ස්මාරක කුළුණක් මෙහි උසම ස්ථානයේ පිහිටා ඇත.

“කඩුගන්නාව අම්බලම” යනු අස්ථාවර බැවුම් ප්‍රදේශයේ සිට මීටර් 600 ක් පමණ දුරින් වම් පසින් හමුවන ඓතිහාසික ස්ථානයකි. මෙය 19 වැනි සියවසේ මුල් භාගයේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ ඉදිකරන ලද අතර එය උඩරට රාජධානි ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයට සමාන වන අතර පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුක්ත වන අතර මෙම ව්‍යුහය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික උරුමයක් ලෙස සැලකේ.

4.3 වර්තමාන අවදානම් ස්වභාවය

iRoad වැඩසටහන යටතේ සිදු කරන ලද අවධානම් අවම කිරීමේ කටයුතු තුළින් එම අවදානම යම්තාක් දුරට අඩු කිරීමට සමත් වී ඇති අතර, ඉතිරි වැඩ මෙම අදියරේදී නතර කිරීම එහි ආරම්භක ස්ථානයට වඩා නරක තත්වයක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු වී තිබේ. විශේෂයෙන්ම, නාය යෑමේ අවධානමක් ඇති භූමියෙන් ඉවතට මතුපිට ජලය ගලායාම සහ හරවා යෑවීමට යෝජනා කර ඇති කපා ඉවත් කරන ලද කාණු අඩක් ඉදි කර ඇති අතර, ආපසු හරවන ලද ජලය මැද බැවුමට මුදා හරින අතර, එහි මුල් අරමුණ සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වී යයි.

එබැවින්, ඉදිරි වර්ෂාවත් සමඟ නැවතත් අස්ථාවර භාවයක් ඇති වීමේ හැකියාවක් පවතින අතර, බැවුම නැවත කඩා වැටීමේ අවදානම හේතුවෙන් කුඩා කඩ හිමියන්ට ඉහළ අවදානමක් ඇති කරයි. එසේම, විශාල නායයෑමක් තුළින් පහළ බැවුමේ නිවාස සඳහාද අවදානමක් පවතී.

එසේම, ඉදිරි අස්ථාවර වීම වලදී, මාවනැල්ල සහ කඩුගන්නාව අතර කොළඹ නුවර මාර්ගයේ අඛණ්ඩ ක්‍රියාකාරකම් සීමා කරනු ඇත. මෙය මහනුවරට ප්‍රවේශ වීමේ ප්‍රධාන මාර්ගය වන අතර, ප්‍රවේශවීමේ බාධාව පීචන මාර්ග පහසුකම්, සේවා, සංචාරක සහ ඒ ආශ්‍රිතව සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය.

NBRO විසින් සිදු කරන ලද භූ භෞතික පරීක්ෂණවලට අනුව, දැනට පවතින පාෂාණ මත මාර්ගය සහ දුම්රිය මාර්ගය ස්ථාවරව පිහිටා ඇත. මේවා අතර ඇති කොලූවියම් ස්කන්ධය තරමක් විස්ථාපනය වී ඇත, නමුත් සැලකිය යුතු නිරස් හෝ සිරස් විස්ථාපනයක් දක්නට නොලැබෙන අතර එම නිසා යෝජිත අවධානම් අවම කිරීමේ කටයුතු වලට යාබදව නැවත ස්ථානගත කර ඇති කඩ සාප්පු වලට සහ මාර්ගයේ දකුණු පැත්තේ බැවුමට ඇති බලපෑම අවම වේ.

5. යටතේ අපේක්ෂිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්

මූලික විමර්ශන මත පදනම්ව, NBRO විසින් මෙම අස්ථාවර බැවුම් කොටස මගින්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා සහ කොළඹ - මහනුවර දක්වා මෙම ප්‍රධාන මාර්ගයේ ක්‍රියාකාරකම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහාත් මෙම අස්ථාවර බැවුම් කොටසෙන් ඇති විය හැකි අවදානම අවම කිරීම සඳහාත් සවිස්තරාත්මක පරීක්ෂණ සහ සුදුසු නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රම සැලසුම් කර ඇත. යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්වලට ඇතුළත් වන්නේ;

- කැණීම් සහ සුන්බුන් ඉවත් කිරීම ඇතුළු භූමිය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්
- පාංශු ඇණ ගැසීම මගින් බැවුම ආරක්ෂා කිරීම

- මතුපිට සහ භූගත ජලාපවහන ජාලය භාවිතයෙන් ජලාපවහන කළමනාකරණය
- ස්වභාවධර්මය මත පදනම් වූ විසඳුම හරහා නිරාවරණය වූ බෑවුමේ අවධානම් අවම කිරීම.
- මෙම ස්ථානයේ ස්වභාවික සෞන්දර්යාත්මක අගය ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීම සහ රඳවා තබා ගැනීම සඳහා, මතුපිට තන පිඩලි ඇතිරීම (turfing) සහ ශාඛ රෝපණ වැනි සෞඛ්‍යමත් මත පදනම් වූ මතුපිට ආරක්ෂණ විසඳුම් ඇතුළත් වේ.

6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් මගින් බලපෑමට ලක්වන අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳව කෙටි හැඳන්වීම

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවදානමට ලක්ව ඇති මූලිකාංග සහ සේවාවන්;

- කොළඹ - මහනුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ (A001) බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර කාර්යයන්, මගීන්, පදිකයින් සහ වාහන.
- කුඩා පරිමාණ කඩ සාප්පු
- සුසාන භූමිය සහ සුසාන භූමියේ පිවිසුම් මාර්ගය (දැන් ක්‍රියාත්මක වේ)
- ප්‍රදේශයේ වත්මන් සේවා, ආර්ථික හා සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්
- අතහැර දැමූ ජල ටැංකිය සහ වැසිකිලි ගොඩනැගිල්ල
- ඉහල බෑවුම් වනාන්තරය; "ගොරමෙන්තු කැලය"

(රූපය.6: ක්‍රියාවන් මගින් බලපෑමට ලක්විය හැකි සංවේදී මූලිකාංග)

රූපය 6a: අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ඉහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය

රූපය 6b: අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානයේ පහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය

රූපය 6c: හානි වූ වැසිකිලි ගොඩනැගිල්ල

රූපය 6d: අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානයේ මායිම්ව පිහිටා ඇති සුසාන භූමියේ පිවිසුම් මාර්ගය

රූපය 6E: ජල ටැංකිය

රූපය 6F: කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය සහ ඉහළ බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති කුඩා කඩ සාප්පු (මහනුවර දෙසට)

රූපය 6G: කොළඹ - මහනුවර මාර්ගය සහ ඉහළ බෑවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති කුඩා කඩ සාප්පු (මහනුවර දෙසට)

රූපය 6H: ඉහළ බෑවුම් විනාශකර ප්‍රදේශය

රූපය.6: ක්‍රියාවන් මගින් බලපෑමට ලක්විය හැකි සංවේදී මූලිකාංග

7. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම

7.1 නීතිකර බලපෑම්

නිවැරදි නාය අවධානය අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග මගින් මගීන්ගේ, පදිකයන්ගේ සහ ගමනාගමනයේ ආරක්ෂාව තහවුරු කරමින්, දැනට මාර්ග අද්දර ඇති අස්ථායී බැවුම ස්ථාවර වනු ඇත. මෙම මාර්ගය කොළඹ සිට මහනුවර දක්වා ඇති එකම ප්‍රවේශ මාර්ගය වන අතර, ආගමික ස්ථාන, විශ්ව විද්‍යාල, ව්‍යාපාරික හා පරිපාලන ස්ථාන වලටද වත්මන් සහ අනාගත පරිසර සංචාරක ව්‍යාපාරය සඳහාද සුවිශේෂී වන දර්ශනීය සුන්දරත්වයක් සහිත බැවින්, මෙම පිරිසම කිරීමේ වැඩසටහන මගින් බාධාවකින් තොරව ගමනාගමනය සහ මාර්ග සම්බන්ධතාවය සහතික කරනු ඇති අතර වැසි සමයේදී මගීන්ගේ ආරක්ෂාව වැඩි කරනු ඇත. තවද, ඉහත සඳහන් කර්මාන්ත, ආර්ථික කටයුතු සහ අනෙකුත් සංස්කෘතික හා ආගමික කටයුතු සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් බොහෝ සෙයින් ප්‍රතිලාභ ලැබේ.

7.2 අභිනකර බලපෑම්

භානිය අවම කිරීමේ කටයුතු එම අස්ථාවර භූමි ප්‍රදේශයකට සීමා වේ. එබැවින් අභිනකර බලපෑම් බොහෝ එම ස්ථානයට පමණක් සීමා වනු ඇති අතර ඉදිකිරීම් කාලයට පමණක් සීමා වේ.

වගුව 1: සාමාන්‍යම ක බලපෑම් හා ඒවා වැදගත් වන මට්ටම

ඉදිකිරීම් කාලය තුළ විය හැකි බලපෑම් නිර්ණායක	බලපෑම් මට්ටම
7.2.1 ජල විද්‍යාත්මක බලපෑම්	
<p>7.2.1.1 ප්‍රදේශයේ ජලාපවහන රටව කෙරෙහි බලපෑම</p> <p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ ප්‍රදේශයේ පවතින මතුපිට සහ උප මතුපිට ජලාපවහන රටාවට බාධා ඇති වීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම භූමියේ අවධානය අවම කිරීමේ කටයුතු, ජලාපවහන වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ඇත. එබැවින් වර්ෂා කාලයේදී අධික ජල ප්‍රවාහයක් ජනනය වීම අපේක්ෂා කරන අතර මාර්ගය සහ බැවුම අතර ජලය රැස් වීමට ඉඩ ඇත. පවතින ජලාපවහන පද්ධතිය ජලයෙන් යටවීම අපේක්ෂා කළ හැකිය. අස්ථායී බැවුම හරහා ජලය වැඩි වශයෙන් ගලා ඒම අස්ථායී කොටසේ බැවුම් අසාර්ථක වීමේ අවදානම තීවර කළ හැකිය.</p>	අතිශයින් වැදගත්
<p>7.2.1.2 ජල දූෂණය සම්බන්ධයෙන් ඇති බලපෑම</p> <p>බැවුම් කැණීමේදී, සුන්බුන් ඉවත් කිරීමෙන් අධික අවසාදිත ප්‍රමාණයක් ගලා යන ජලයට ජනනය කළ හැකි අතර මෙම දූෂිත ජලය මගින් බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශය හරහා ඇති කාන්දු වන ජලය දූෂණය වීමට ඉඩ ඇත. යන්ත්‍රෝපකරණවලින් තෙල් සහ අනෙකුත් හානිකර ද්‍රව්‍ය/අපවිත්‍ර ද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස බැහැර කිරීම, තාවකාලික ගබඩා ටැංකිවලින් කාන්දු වීම, සෂ අපද්‍රව්‍ය සහ අපජලය බැහැර කිරීම/ගොඩ ගසා තිබීම නිසා ජලයේ ගුණාත්මක භාවයට අභිනකර බලපෑම් ඇති විය හැක. කෙසේ වෙතත්, වැසි සමයේදී, මෙම බැවුම හරහා ගලා යන වැසි ජලය, ඉදිකිරීම් වලදී ජනනය කරන ලද අවසාදිත, තෙල් සහ අනෙකුත් දූෂක ද්‍රව්‍ය ජලය අපවිත්‍ර කළ හැකිය.</p>	වැදගත්
<p>7.2.1.3 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංගා පතුළ වෙනස්වීම</p> <p>ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් වලදී / ඉදිකිරීම් අවධියේදී මතුපිට බාදනය සඳහා බැවුම විවෘත වීමක් සිදු විය හැක. ඉදිකිරීම් අදියරේදී ප්‍රදේශයේ පවතින මතුපිට හා උප මතුපිට ජලාපවහන රටාව වෙනස් වීමකට ලක් විය හැක. එබැවින් බාදන බලපෑම් සැලකිය යුතු ය.</p>	වැදගත්
<p>7.2.1.4 අක්‍රමවත් වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයෙන් පැතිරිය හැකි ආසාදන</p> <p>මාර්ගය ආසන්නයේ පිහිටා ඇති බැවින් විවෘත මළපහ කිරීමට ඇති ඉඩකඩ අඩුය. කෙසේ වෙතත්, කඳු බැවුම් ප්‍රදේශයේ වනාන්තරයක් ඇති බැවින් විවෘත මළපහ කිරීම හේතුවෙන් ගලා යන වැසි ජලය මල අපවිත්‍ර වීමට ඉඩ ඇත.</p>	වැදගත්

<p>7.2.1.5 භූගත ජල මට්ටමට හා භූගත ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට විය හැකි බලපෑම්</p> <p>සීමෙන්ති ඇතුළු ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම හෝ මිශ්‍ර කිරීම උප මතුපිට ජල ප්‍රවාහයන්හි තාවකාලික ජල ගුණාත්මක භාවය පිරිහීම හා අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය එකතු වීමට හේතු වේ. ඉදිකිරීම් කාලය තුළදී, රසායනික ද්‍රව්‍යවල අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය, ඉදිකිරීම් කටයුතුවලින් අපද්‍රව්‍ය සහිත ජලය සහ ස්ථානීය මලාපද්‍රව්‍ය පද්ධතිවලින් බැහැර වන ජලය භූගත ජලයේ ගුණාත්මක භාවයට අහිතකර බලපෑම් ඇති කරනු ලබන අතර එමගින් පහළ ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිතා කරන නිවැසියන් වෙත අහිතකර තත්වයන් නිර්මාණය විය හැක. බැවුම් ප්‍රදේශයේ සිදු කරනු ලබන ඉදිකිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් භූගත ජලයේ ගුණාත්මක භාවයට බලපෑම් ඇති වීමට හෝ භූගත ජල මට්ටම පහත වැටීමට ඉඩ ඇත.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.1.6 ජලය හෝ තෙත්බිම් වලට වන බලපෑම්</p> <p>ආසන්නව ජල ධාරාවක් නොමැති බැවින්, බලපෑම නොවැදගත් වනු ඇත</p>	<p>නොවැදගත්</p>
<p>7.2.2 පාරිසරික බලපෑම්</p>	
<p>7.2.2.1 ශබ්දය හා කම්පන මගින් ඇති විය හැකි බලපෑම්</p> <p>ඉදිකිරීම් උපකරණ වලින් ශබ්දය සහ කම්පනපිටවීම අපේක්ෂා කෙරේ. මාර්ගවල පදිකයින්ට සහ මගීන්ට ද ශබ්දය සහ කම්පනය බලපානු ඇත. ඉහත සඳහන් ඉදිකිරීම් කටයුතුවලට අමතරව ද්‍රව්‍ය පැටවීම සහ බෑම ක්‍රියාත්මක කිරීම, යන්ත්‍ර සූත්‍ර වලනය වැනි අධික ශබ්ද ජනනය කරන ක්‍රියාකාරකම් වලදී මාර්ගයේ ගමන් ගන්නා මගීන් අධික ශබ්දයකට නිරාවරණය වේ.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.2.2 වායු දූෂණය හේතුවෙන් සිදුවන බලපෑම</p> <p>වායු දූෂණයට දායක වන ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේ: ඉඩම් පිරිසිදු කිරීම, ඩීසල් එන්ජින් ක්‍රියාත්මක කිරීම, කඩා ඉවත් කිරීම සහ ගිනි තැබීම. වියළි කාලගුණික තත්වයන් යටතේ අධික වේගයෙන් වාහන ධාවනය කිරීම වායු දූෂණය ඉහල නැංවිය හැකිය. ද්‍රව්‍ය වැරදි ලෙස හැසිරවීම සහ භාවිතය මගින්ද දුටුලි ජනනය කළ හැකිය. ද්‍රව්‍ය වැරදි ලෙස ගබඩා කිරීම, නිසි ලෙස ආවරණය නොකළහොත් දුටුලි ජනනය විය හැකිය. ඉදිකිරීම් අතරතුර, කොන්ක්‍රීට්, සීමෙන්ති, ලී, ගල් සහ සිලිකා වලින් සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ මට්ටමේ දුටුලි මට්ටමක් ජනනය කරයි. කොළඹ - මහනුවර මාර්ගයේ ගමන් කරන වාහන වලට (බස්, බයිසිකල්, ලොරි, ට්‍රැක්, ටීපර්, ත්‍රිරෝද), මගීන්ට සහ පදිකයින්ට සැලකිය යුතු බලපෑමක් වායු දූෂණය මගින් ඇති කළ හැකිය.</p>	<p>අතිශයින් වැදගත්</p>
<p>7.2.2.3 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේදී ඇතිවන ගැටළු</p> <p>සන අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම; අපද්‍රව්‍ය, ආහාර අපද්‍රව්‍ය, ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය වැනි විවිධ වර්ගවල අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන අතර එම ස්ථානයේ ගබඩා කිරීමට හෝ බැහැර කිරීම සිදු කළ හැකිය. අපද්‍රව්‍ය දැමීම සහ අවදානම් සහිත සන අපද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සහ බැහැර කිරීම මෙම ස්ථානයේ සහ ඒ අවට මගීන්ටද, පදිකයන්ටද අපහසුතාවයක් ඇති කරනු ඇත. ජලාපවහන පද්ධති අවහිර වීම ජලයෙන් බෝවන රෝග සඳහා අහිච්ඡන්ත ස්ථාන ලෙස ක්‍රියා කළ හැකිය. අපද්‍රව්‍ය මගින් පස දූෂණය විය හැකි අතර ඉදිකිරීම් කාලය තුළ නිසි බැහැර කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් විවිධ පාරිසරික බලපෑම් ඇති කළ හැකිය</p>	<p>අතිශයින් වැදගත්</p>
<p>7.2.2.4 පුපුරණ ද්‍රව්‍ය සහ වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය භාවිතය</p> <p>බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශයේ පාෂාණ ගල් ඇති බැවින්, ගල් පිපිරවීම අපේක්ෂා කරන්නේ නම් පුපුරණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කළ හැකිය. මෙහි අනාරක්ෂිත භාවිතය හේතුවෙන් අවදානමක් ඇති විය හැක. බලපෑමට ලක් වූ බැවුම්වල මෙම මෙහෙයුම් සිදු කිරීමට නියමිත බැවින් පුපුරණ ද්‍රව්‍ය අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීමේ අවදානම සහ පාෂාණ කැබලි වලින් සිදුවන අනතුරු ඉතා වැදගත් වේ.</p>	<p>වැදගත්</p>

7.2.3 ජීව විද්‍යාත්මක /පරිසර විද්‍යාත්මක බලපෑම	
<p>7.2.3.1 සත්ත්ව හා ශාක විශේෂ කෙරෙහි බලපෑම</p> <p>ඉදිකිරීම් සඳහා යටත්ව ඇති ප්‍රදේශය තුළ වගා කරන ලද හෝග/ස්වාභාවිකව පවතින වැදගත් හෝග (ආහාරයට ගත හැකි/ ආගමික/පාරිසරික වැදගත්කමක් ඇති) ශාක නොමැති අතර ඒවාට බලපෑමක් සිදු නොවේ. නාය යෑම හේතුවෙන් දැනටමත් බලපෑමට ලක් වී ඇති ප්‍රදේශයේ ඔසු ශාක විශේෂවල දක්නට ලැබෙන අතර, ඒවායින් බොහොමයක් විදේශීය විශේෂ වේ. බොහෝ ව්‍යාපෘති ක්‍රියා දැනටමත් අසාර්ථක වූ හෝ අවම කරන ලද බැවුම් මත සිදුවෙමින් පවතින බැවින් භෞමික පරිසර පද්ධති කෙරෙහි බලපෑම් එම ස්ථානයට පමණක් සීමා වී ඇත.</p> <p>කෙසේ වෙතත්, බැවුමේ ඉහල ප්‍රදේශය වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් “ගොරමෙන්තු කැලෑ” නම් වන ප්‍රදේශයට අයත් පඳුරු සහ ශාක වලින් සමන්විත වේ. බැවුමේ මුදුන් ප්‍රදේශයේ පවතින වනාන්තර (සත්ව හා වෘක්ෂලතා) පහත පරිදි ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී බාධා කළ හැකිය;</p> <ol style="list-style-type: none"> i. ඉදිකිරීම් සඳහා වෘක්ෂලතා ඉවත් කිරීම ii. රෙගුලාසි යටතේ ආරක්ෂා කර ඇති නිදර්ශක (වෘක්ෂලතා සහ සත්ත්ව විශේෂ) නීති විරෝධී ලෙස ඉවත් කිරීම. iii. දඩයම් කිරීම iv. ලැව් ගිණි 	වැදගත්
7.2.4 සාමාජීය හා ආර්ථික බලපෑම	
<p>7.2.4.1 ප්‍රතිස්ථාපනය කල යුතු ප්‍රදේශය තුල හෝ යාබදව පිහිටා ඇති කෘෂිකාර්මික බිම්</p> <p>අස්ථායී බැවුමට යාබදව කිසිදු වගාවක් නොමැත.</p>	නොවැදගත්
<p>7.2.4.2 කම්පන නිසා ගොඩනැගිලි වලට විය හැකි බලපෑම</p> <p>මෙම ස්ථානයට ආසන්නව නිවාස නොමැති අතර, අතහැර දමා ඇති වැසිකිලි සහ ජල ටැංකිය පිහිටා ඇති ගොඩනැගිලි හදුනාගත හැකිය. ඉහළ බැවුමේ පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති කඩ සාප්පු තාවකාලිකව ඉදිකර ඇති අතර, ඒවා කම්පනය හේතුවෙන් බලපෑමට ලක් විය හැකිය. කොළඹ- මහනුවර මාර්ගය එම ස්ථානයට පහලින් පිහිටා ඇත. කම්පන නිසා මාර්ගයේ ඉරිතැලීම් ඇති විය හැක.</p>	තරමක් වැදගත් වේ
<p>7.2.4.3 ඉඩම් සඳහා සහ අනාගත සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ඇති ප්‍රවේශය අහිමි වීම</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු මාර්ගයේ ඉහළ බැවුමට පමණක් සීමා වනු ඇත. මෙම භූමිය හරහා ප්‍රවේශයක් නොමැත, එබැවින් බලපෑම් නොවැදගත් වේ</p>	නොවැදගත්
<p>7.2.4.4 ජීවනෝපාය/ ව්‍යාපාර සහ ආදායම් උපයන ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපෑම</p> <p>බැවුම්වල කෙළවරේ තාවකාලික පලතුරු කඩ ඇති අතර ව්‍යාපෘතියට සහ ව්‍යාපෘති ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වලට බලපෑමක් නැත. සේවකයින්ට මෙම කඩ වලින් ද්‍රව්‍ය මිලදී ගත හැකිය, එබැවින් බලපෑම ධනාත්මක වේ</p>	නොවැදගත්
<p>7.2.4.5 සේවා සැපයීම කෙරෙහි ඇතිවිය හැකි බලපෑම (ජල සැපයුම, අප ද්‍රව්‍ය විදුලිය)</p> <p>අස්ථායී ප්‍රදේශය මත ජල සැපයුම් මාර්ග, මළාපවහන මාර්ග සහ විදුලි සේවා සැපයීම් පිහිටා නැත . අතහැර දැමූ ජල ටැංකියක් සහ වැසිකිලි ගොඩනැගිල්ලට ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී බලපෑමක් නොවිය යුතුය.</p>	නොවැදගත්
<p>7.2.4.6 යටිතල පහසුකම් අහිමි වීම සහ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වන බලපෑම</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියරේදී කොළඹ - මහනුවර ප්‍රධාන මාර්ගයට නිතර ගමන් කරන යන්ත්‍රෝපකරණ, ලෝඩර්, ට්‍රැක් රථ ආදියෙන් බාධා ඇති විය හැක. එම නිසා බොහෝ බර යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ට්‍රැක් සහ ලෝඩර් පදිකයින්ගේ ගමනාගමනයට බාධා ඇති විය හැකි අතර කාර්යය බහුල වේලාවන්හිදී ගමනාගමනයට සිදුවන බලපෑම වැඩි කළ හැකිය.</p>	වැදගත්

<p>7.2.4.7 සේවක නේවාසික කදවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු වෙනුවෙන් පැමිණෙන කම්කරුවන්ගේ තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන බොහෝවිට ව්‍යාපෘති භූමියට ඉතා ආසන්නයේ ඉදි කරනු ඇත . විධිමත් නේවාසික ස්ථාන කළමනාකරණ ක්‍රමවේද අනුගමනය නොකලහොත් කම්කරු ගැටළු, පොදු පහසුකම් හුවමාරු කර ගැනීමේදී නොසන්සුන් තත්ත්වයන්, ඔවුන් අතර ඇතැම් සමාජ ගැටළු හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ගැටළු ඇතිවීමට ඇති ඉඩකඩ ඉහළය. තාවකාලික නේවාසික ස්ථාන ව්‍යාපෘති භූමියට ඉතා ආසන්නයේ ඉදිකරනු ලැබුවහොත් සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සපයා ගැනීම, භාවිතයේ දී පාරසරික හා සාමාජීය ගැටළු ඇතිවීමේ හැකියාවක් පවතී. එම නිසා මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති බලපෑම සැලකිය යුතු ය</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.8 කම්කරුවන් සහ ව්‍යාපෘති භූමිය අවට ජීවත් වන පුද්ගලයින් අතර සම්බන්ධතා සහ ආරවුල් ඇතිවීමේ හැකියාව</p> <p>ඉහළ බැවුමේ පාදම පිහිටා ඇති කඩ සාප්පු වල මිනිසුන් සහ ඉදිකිරීම් වැඩබිමේ කම්කරුවන් සමඟ ආරවුල් ඇති විය හැක</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.9 ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී සේවකයන්ගේ ආරක්ෂාව</p> <p>කම්කරුවන් ඉදිකිරීම් කටයුතු අතරතුර අනතුරු වලට ලක්වීමේ අවදානමක් ඇත. මෙවැනි අනතුරු පිළිබඳව සේවකයින් අවධානයෙන් නොසිටිය හැකිය. අස්ථායී බැවුමෙන් වැටීමේ අවදානමට ද ඔවුන් මුහුණ දිය හැකිය. ඉදිකිරීම් බර යන්ත්‍රෝපකරණ සීමිත වැඩ අවකාශයක දී භාවිතා කෙරෙනු ඇත. වාහන හා ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ වලින් අනතුරු විය හැකි අවදානම මෙම ස්ථානයේදී අතිශයින් වැදගත් වේ. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අඩු වයස් කම්කරුවන් (ළමයින්) වැඩ කිරීම සඳහා යෙදවිය හැකි අතර එමගින් බරපතල අනතුරු හා තුවාල සිදුවිය හැක.</p>	<p>ඉතාවැදගත්</p>
<p>7.2.4.10 ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී මහජනයාගේ ආරක්ෂාව: මගීන් සඳහා දැඩි අවදානම</p> <p>ඉදිකිරීම් අවදානම පිළිබඳ දුර්වල දැනුමක් ඇති විවිධ වයස්වල සහ පසුබිම්වල පුද්ගලයින් ප්‍රවාහන ප්‍රවාහන කටයුතු වලදී දායක වේ. අධික තදබඳය සහිත නිවාස සහිත බිම් කොටසක මෙම යෝජිත අවම කිරීමේ ස්ථානයට පිහිටා ඇති බැවින් කැණීම් යන්ත්‍ර, රෝලර්, ජල බවුසර්, ට්‍රැක් රථ සහ ලොරි, ද්‍රව්‍ය, ජලය ආදිය රැගෙන යන ලොරි රථ හේතුවෙන් මගීන්ගේ ආරක්ෂාව ඉතා වැදගත් වනු ඇත. දුම්රිය මාර්ගය එම ස්ථානයේ සිට මීටර් 100 ක් පමණ දුරින් පාෂාණ ස්තරයක් මත පිහිටා ඇති අතර, ඉදිකිරීම් සම්බන්ධ කටයුතුවලදී දුම්රිය, දුම්රිය මගීන්ට, දුම්රිය මාර්ගයට බලපෑමක් සිදු නොවේ.</p>	<p>ඉතාවැදගත්</p>
<p>7.2.4.11 ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම් කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම් (විශේෂයෙන් මාර්ග ප්‍රවේශය තාවකාලිකව අහිමි වීම, මාර්ග තදබඳය මගින් ඇතිවන අවදානම)</p> <p>මාර්ගය සම්පූර්ණයෙන්/අර්ධ වශයෙන් වසා දැමීම හේතුවෙන් වාහන තදබඳය සතියේ දිනවල, කාර්යාල වේලාවන්හි, පාසල් වේලාවන්හි, පුණ්‍ය දිනවල, වන්දනා සමයන්හි වාහන ගමනාගමනයට බාධාවක් විය හැකිය. මෙමගින් පදිකයින්ට සහ මගීන්ට අපහසුතාවයක් ඇති වේ</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.12 පිළියම් යෙදිය යුතු ප්‍රදේශය තුළ පවතින ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික හෝ වෙනත් කටයුතු</p> <p>ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා භාවිත කරන ප්‍රදේශ නොමැති අතර, පහත පිහිටි කඩ සාප්පු වල සිටින ජනතාවට ප්‍රතිලාභ අත්කර ගත හැකි අතර, සේවකයින්ට මෙම කඩවලින් තම අවශ්‍යතා මිලදී ගත හැකිය.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.13 වැඩ බිම තුළට ප්‍රදේශවාසීන් ඇතුළු වීම නිසා ඇතිවන අවදානම</p> <p>වැඩබිම පරිශ්‍රය තුළ කැණීම් යන්ත්‍ර, පැටවුම්, ට්‍රැක් රථ යනාදිය භාවිතා කෙරේ. තවද ප්‍රදේශවාසීන් මෙම වැඩ බිම තුළට ඇතුළු වීමට විශේෂ අවශ්‍යතාවක් නොමැත. ඉදිකිරීම් සඳහා ලෝහ සමුච්චිත, වානේ වැනි ද්‍රව්‍ය භාවිතා කළ හැකි අතර ඒවා තුසුදුසු ලෙස ගබඩා කිරීම සහ හැසිරවීම යටතේ හානිකර විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, සාමාන්‍ය පුද්ගලයින්ට අනවසරයෙන් ඇතුළුවීම හිතාමතා හෝ නොදැනුවත්ව සිදුවිය හැකි අතර මෙහෙයුම් යන්ත්‍රෝපකරණ, වාහන, විදුලිය සහ ඒවා පුපුරන ද්‍රව්‍ය නිසා අවදානමට ලක්විය හැකිය.</p>	<p>ඉතාවැදගත්</p>

<p>7.2.4.14 මෘත දේහ කොටස්, සොහොන් සහ එම ඥාතීන් කෙරෙහි ඇති සංස්කෘතික බලපෑම</p> <p>සුසාන භූමිය (දැනට ක්‍රියාත්මක නොවේ) අඩවියට මායිම්ව පිහිටා ඇත. මිනිස් දේහ / ඇටසැකිලි / මිනී පෙට්ටි සඳහා නිසි ගෞරවය ලබා නොදෙන්නේ නම්, එම දේහ වලට අදාළ ඥාතීන්ගෙන් ආරවුල් / පැමිණිලි ඇති විය හැකිය.</p> <p>තවද, සුසාන භූමියට ප්‍රවේශ මාර්ගය අවහිර කර ඇත්නම්/ වෙනස් කර ඇත්නම් (දැනට ක්‍රියාත්මක වන්නේ අඩවියට මායිම්ව) මිනිසුන් සමඟ එකඟ නොවීම ඇති විය හැක.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>
--	-------------------

8. සැලකිය යුතු පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම: NBRO සහ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් පාර්ශව වලින් විශේෂ ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය වන සමාජ හෝ පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් සහිත අවස්ථා

8.1 සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජ බලපෑම්

සුසාන භූමිය මෙම ඉදිකිරීමේ භූමියට මායිම්ව පිහිටා ඇති අතර එය දැනට ක්‍රියාත්මක නොවේ. නාය අවධානම් ප්‍රදේශයේ පාංශු ඇණ ගැසීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතින විට ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම විසින් මෙම සුසාන භූමිය පිළිබඳ තොරතුරු හඳුනා ගන්නා ලදී. අනතුරුව, ග්‍රාම නිලධාරී, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය සහ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම විසින් ගනු ලැබූ තීරණයන් සමඟ අදාළ ස්ථානයේ පාංශු ඇණ ගැසීමේ ඉදිකිරීම් කටයුතු වහාම නතර කරන ලදී. මෙම සුසාන භූමිය මෙම ගම්මානයේ බහුලව භාවිතා විය. එම ස්ථානය අවට ගම්වාසීන් පවසන පරිදි මෙම සුසාන භූමි පරිශ්‍රයේ මෘතදේහ 45ක් මිහිදන් කර ඇති අතර ඉදිකිරීම් වලදී සොහොන් 45කින් සොහොන් 29ක් නැවත ගොඩකිරීමට සිදුව ඇත. මෙම ගැටලුව පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා 2022 ජූනි 16 වැනි දින පහළ කඩුගන්නාව සුබසාධක සංගමය (මරණධාර සමිති) සමඟ දුක්ගැනවිලි විසඳුම් කමිටු ග්‍රාම නිලධාරී මට්ටමේ රැස්වීමක් පවත්වා ඇති අතර එම රැස්වීමේදී සොහොන් සඳහා වන ඥාතීන් සහභාගී විය. ගම්වාසීන් තවමත් මෙම සුසාන භූමියේ වසා ඇති භූමි ප්‍රදේශය සුසාන භූමියක් ලෙස භාවිතා කරයි. (මූලාශ්‍රය: නාය යෑම් ප්‍රදේශයේ (CH: 97+830 – 97+865) - RMC 01- Colombo Kandy Road (A001)/Oriental Consultants Global Co. Ltd. ඒකාබද්ධව ගොඩගැනීම සහ නැවත මිහිදන් කිරීම පිළිබඳ නිසි ඉක්මන් වාර්තාව උපදේශන ඉංජිනේරුවන් සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන් ඇසෝසියේට්ඩ් (පුද්ගලික) සමාගම (CEA)).

එබැවින්, යෝජිත අවධානම අවම කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී වළ දමන ලද සිරුරක්/ ඇටසැකිලි/ මිනී පෙට්ටියක් හමු වුවහොත්, එය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉංජිනේරු සහ උපදේශන මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ සහ NBRO ගේ මහපෙන්වීම යටතේ නැවත මිහිදන් කළ යුතු අතර, එම මිනිස් දේහයට අදාළව මිහිදන් කරන ලද සොහොන්වලට නිසි ගෞරවය ලබා දිය යුතු අතර මෙහිදී කිසිදු සංස්කෘතික බලපෑමක් සිදු විය නොහැකිය. නැවත ගොඩකිරීමේදී දරන ලද පිරිවැය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් දැරිය යුතුය

8.2 සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු සඳහා වන ප්‍රමුඛත්වය: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා වන සම්මත ගිවිසුම් ගත අවශ්‍යතා ඉක්මවා සැලකිය යුතු විශේෂිත සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ කරුණු

අස්ථායී වී ඇති බැවුම් ප්‍රදේශයක අවදානම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් කිරීමට අපේක්ෂා කරන බැවින් බැවුමේ අස්ථායීතාවයේ ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා ඉදිකිරීම් ග්‍රම බලකාය මුහුණ පෑ හැකි අවදානම ඉහළ ය. **ESMF** හිදී එවන් පොදු **E & HS** ගැටළු සාකච්ඡා කර ඇත. ඉදිකිරීම් වැඩ බිමෙහි සේවක ආරක්ෂක අවශ්‍යතාවයන් ලංසු පත්‍රිකාවේ **2003** කොටස: වැඩ කරණ තත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව හි **2003 5**: ආරක්ෂක උපකරණ සහ ඇඳුම් යන යටතේ වඩාත් විස්තර කර ඇත.

8.3 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය ලබා ගැනීම

වැඩ කරන තත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව වක්‍රලේකනයේ **2003.3** වගන්තියට අනුව ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත

9. පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP)

7 සහ 8 වැනි කොටස් වලදී හඳුනාගන්නා ලද බලපෑම් සහ අවදානම් විශේෂයෙන් සලකා බලමින් එම බලපෑම් සහ අවදානම් තත්වයන් කළමනාකරණය කිරීමට හෝ අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග. මෙය **ESMP** හි ඇති විශේෂිත නිර්දේශ සහ අවශ්‍යතා වල ඇතුළත් වනු ඇත..

9.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

9.2 පදිංචි ජනතාව ඉවත් කිරීම

මෙම භූමියට මායිම්ව පහළ බෑවුමේ (කොළඹ දෙසට 6 + මහනුවර දෙසට 15) තාවකාලික කඩ සාප්පු 21 ක් ඇත. තෙත්ති කාණු සහ ජලය එකතු වීමට ඇති ස්ථාන ඉදිකිරීමේදී කඩ සාප්පු 2ක් (මහනුවර කෙළවරේ පිහිටා ඇත) තාවකාලිකව ඉවත් කළ යුතුය. කඩ සාප්පු හිමියන් තත්ත්වය දැනගත් අතර ඉදිකිරීම් අතරතුර ඔවුන් ඉවත් කිරීමට එකඟ විය.

9.3 හානියට පත් වූහයන් ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය, යටිතල පහසුකම් (හිමිකරුවන්ගේ ලිඛිත එකඟතාවය)

ව්‍යාපෘති භූමියේ අතහැර දැමූ ජල ටැංකියක් සහ වැසිකිලි ගොඩනැගිල්ලක් ඇත. මෙම ව්‍යුහය ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය නම් අදාළ බලධාරීන්ගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීම සඳහා උපදෙස් ලබා ගත යුතු අතර ව්‍යාපෘතිය /කොන්ත්‍රාත්කරු පිරිවැය දරනු ඇත.

9.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් දේපල/භාවිතයන් අහිමිවීම සඳහා වන්දි ගෙවීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ එවැනි ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොමැත

9.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවශ්‍ය මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය ලබා දීම

- i. අවධානම අවම කිරීමේ ස්ථානය අවට සිටින පුද්ගලයින් සහ කුඩා කඩ සාප්පු හිමියන් දැනුවත් කිරීම සහ දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන්
- ii. ඉදිකිරීම් අදියරේදී සහ අවදානම් සහිත මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන් සහ ප්‍රදේශය හරහා ගමන් කරන පුද්ගලයින් සඳහා විශේෂ දැනුවත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය.

9.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් සලකා බැලීම

පරිසර හිතකාමී හා සමාජීය වශයෙන් සැලකිය යුතු සැලසුම්කරණය සලකා බැලීමෙන් පසු ආපදාව අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් නිර්මාණය කිරීමේදී පහත දක්වා ඇති කරුණු සලකා බැලිය යුතු ය.

වගුව 2: සැලසුම් අදියරේ දී පාරිසරික හා සමාජ තත්ත්ව සලකා බැලීම

සැලසුම් අංගය	මෙම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා සලකා බැලීම වන නිර්දේශිත මට්ටම
<p>i. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස සැලසුම් කරණය ශාක විශේෂයන් ඉවත් කිරීම අවම කිරීම සඳහා වන ව්‍යාපෘති විශේෂිත සැලසුම් සැලකිල්ලට ගත යුතුය. වැදගත් ශාක විශේෂ වෘක්ෂලතා ආවරණය සමග බැඳී ඇත්නම් ශාක සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවදානයක් යොමු කළ යුතුය</p>	ඉහල
<p>ii. වැඩබිම සැලසුම් කිරීම</p> <p>ස්ථාන සැලසුම් කිරීමේදී ගල් වැටීම් සමඟ නාය යෑම් නැවත සක්‍රීය විය හැකි බැවින් ප්‍රවේශම් විය යුතුය. එසේම, මෙම ස්ථානය පිහිටා ඇත්තේ මාර්ගයක් සහිත බෑවුමක ඉතා සීමිත ඉඩකඩක ය. නාය අවදානම් කලාපවල වාහන නැවැත්වීමේ ස්ථාන, ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම සහ තාවකාලික නවාතැන් ආදිය ස්ථාපනය නොකළ යුතුය. ඉදිකිරීම් කාලය තුළ පුහුණු කොඩිකරු හෝ ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු තබා ගැනීම ඉතා අවශ්‍ය වන අතර කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ශ්‍රම බලකාය සහ අනෙකුත් වගකිවයුතු නිලධාරීන් අතර නිසි සන්නිවේදනයක් පවත්වා ගත යුතුය.</p>	ඉතා ඉහල
<p>වාසස්ථාන සම්බන්ධතා සහ සත්ත්ව මංපෙත්</p> <p>ස්ථීර ඉදිකිරීම් සඳහා, ව්‍යාපෘතියට පිවිසීමට, ගැඹුරු කානු පද්ධති ආදිය සඳහා හෝ විශාල වශයෙන් වනාන්තර කොටස් ඉවත් කිරීමට සිදුවන්නේ නම් සැලසුම් තුළ සත්ව වාසස්ථාන අතර සම්බන්ධතා නොබිඳෙන ලෙස පවත්වා ගැනීමට සත්ව මංපෙත්, වෘක්ෂලතා තීරු ආදිය ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගත යුතුය.</p>	අවම
<p>ජල සම්පත සංරක්ෂණය</p> <p>මතුපිට සහ උප මතුපිට යන අවස්ථා වලදී ජලය ඉවත් කිරීම සිදු කෙරේ නම්, ඉවත් කරන ජලය සාපේක්ෂව හොඳ තත්ත්වයේ පවති නම් හොඳින් සැලසුම් කිරීමකින් මෙම ජලය අවට ජනතාවට (ගමන්කරුවන්ට / පදිකයින්ට / කඩවල පලතුරු වෙළෙන්දන්ට යනාදිය) මෙන්ම</p>	ඉතා ඉහල

<p>අසල්වැසි ප්‍රජාවන්ට සේදීමට සහ වෙනත් ගෘහාශ්‍රිත අවශ්‍යතා සඳහා ජලය වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි ආකාරයට පහසුකම් සැලසිය හැකිය.</p>	
<p>ජල සැපයුම් මාර්ග වලට බාධා කිරීම</p> <p>අවධානයට අවම කරන ලද බැවුමේ ඇති ජලය තනි පුද්ගල හෝ ප්‍රජා ජල සැපයුම සඳහා ප්‍රභවයක් ලෙස භාවිතා කරන්නේ නම්, ජල මට්ටම පහත වැටීම හේතුවෙන් මෙම ඉදි කිරීමේ කාර්යය මගින් ජල ප්‍රභවයට බලපෑම් ඇති වීමේ සම්භාවිතාව ඉහළ ය.</p>	<p>අවම</p>
<p>ස්වභාව සෞන්දර්යාත්මකව ගැලපෙන සැලසුම් සලකා බැලීම</p> <p>සෞන්දර්යාත්මක සංවේදී පරිසර නිර්මාණයේදී ස්වභාවික පරිසරය හා සංකලනය වන එමෙන්ම දෘශ්‍ය දූෂණය (ඇසට ප්‍රියමනාප විය යුතුය) අවම වන ලෙස ව්‍යාප්ත සැලසුම් කිරීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. ඒ සඳහා සුදුසු ස්ථායී ව්‍යුහයන් නිර්මාණය කිරීම සඳහා භූ දර්ශන ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සේවය වැදගත් වේ.</p>	<p>ඉහල බැවුම සඳහා අතිශය අදාල වේ.</p>
<p>හරිත පාරිසරික ලක්ෂණ සලකා බැලීම</p> <p>අවධානයට අවම කිරීමේ කටයුතු බොහොමයක් පාරිසරික වශයෙන් සංවේදී වාසස්ථානවල සිදු කරනු ලබන බැවින්, සැලසුම්වලදී හැකි තාක් හරිත පාරිසරික සැලසුම් සලකා බැලීම අනුමත කරනු ලැබේ. උදා: බාදනය පාලනය සඳහා දේශීය වෘක්ෂලතා විශේෂ භාවිතා කිරීම, පරිසරයේ විශේෂ විවිධත්වය පවත්වා ගැනීම සඳහා ශාක සංයෝජනය, විභව ආක්‍රමණශීලී විශේෂ ඇතුළත් කිරීම වැළැක්වීම සහ යනාදිය.</p>	<p>ඉහල</p>
<p>සමාජ හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ සංරක්ෂණය</p> <p>දේශීය සංස්කෘතීන් සහ උරුමයන් ශක්තිමත් වන්නේ ඒවා පවත්වා ගෙන යන ස්වභාවික පරිසරය සමඟ ඇති සමීප සම්බන්ධතා මගිනි. එබැවින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන් දේශීය සංස්කෘතිය හා සමාජීය අංගයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන් වලදී ඒවා ශක්තිමත් කිරීමට අවස්ථාව සලසා දීම සිදු කළ යුතුය.</p>	<p>අවම</p>
<p>ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී සේවකයින් සහ අවට ප්‍රජාවගේ ආරක්ෂාව</p> <p>මාර්ගය ආසන්නයේම බැවින් අවට ප්‍රජාවට සහ විශේෂයෙන් ශ්‍රම බලකායට ඉදිකිරීම් අදියරේදී අනතුරුවලට ලක්විය හැක. අනවසරයෙන් ඇතුළුවීම සහ නොදැනුවත්කම හේතුවෙන් මෙම භූමිය අවට දරුණු අනතුරු ඇති විය හැකිය. ඉදිකිරීම් අදියරේදී නාය යම් හෝ බිම් ගිලා බැසීම් සක්‍රීයවීම් සිදුවිය හැකි අතර එමගින් අවට ප්‍රජාවට සහ මගීන්ට තර්ජනයක් විය හැකිය. එබැවින්, බාල්ක, ආරක්ෂිත දැල් වැනි සැලසුම් මත පදනම් වූ ආරක්ෂණ සලකා බැලිය යුතුය.</p>	<p>ඉතා ඉහල</p>
<p>බාදනය පාලනය සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ගයන්</p> <p>ජල අපවහන කළමනාකරණය තුළදී, ජලය බෝක්කු හරහා අසල ජල ප්‍රවාහවලට යොමු කරනු ඇත. වැසි කාලවලදී මෙම ජලාපවහනයෙහි ගලා එමේ වේගය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යා හැකි අතර මෙමගින් ඇළ පතුල සහ ඉවුරු බාදනය විය හැක. එබැවින් සැලසුම් කිරීමේදී අධික ජලධාරාවන් ස්වභාවික ජල මාර්ග වලට වේගයෙන් ගලායාම අවම කිරීම සඳහා බාධකයන් ප්‍රමාණවත් ලෙස යොදා ගැනීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. සැලසුම් සකස් කිරීමේදී ව්‍යාපෘති භූමියේ අදාල බෝක්කු ආදී සුදුසු ක්‍රම ඇතුළත් කිරීම කළ යුතුය.</p>	<p>ඉහල</p>
<p>අවම පසු නඩත්තු කිරීම් සහ මෙහෙයුම් සැලසුම් කිරීම</p> <p>භානිය අවම කිරීමේ කාර්යයේදී ජලාපවහන කළමනාකරණය සඳහා ගුරුත්ව කාණු වැනි ශිල්ප ක්‍රම සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ඇහිරී යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා නිවැරදි පයිප්ප විෂ්කම්භය, සිදුරු වල විෂ්කම්භ සහ ඇතිරීමේ ආනතිය නිවැරදිව සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ජලය ස්වාභාවික ජල දහරාවන්ට එකතු කරවීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, බාදනයට ඔරොත්තු දෙන, රොන් මඩ රඳවා ගැනීමේ පද්ධති ආදී නොයෙක් නඩත්තු ව්‍යුහ සැලසුම් කළ යුතුය. විවිධ කාලපරිච්ඡේදයන් තුළ දේශීය කාලගුණික තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන පරිදි ව්‍යුහයන් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවේශයෙන් තෝරා ගත යුතුය. වානේ ව්‍යුහයන් භාවිතා කිරීමේදී විශේෂයෙන් බාදන වැලකීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම සැලසුම් කළ යුතු අතර සියුම් රොන්මඩ උප නළ මාර්ග වලට කාන්දු වීම වැළැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.</p>	<p>ඉතා ඉහල</p>

9.7 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම

9.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්

පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් කළමනාකරණය හා අවම කිරීම සඳහා වන පියවර සාමාන්‍යයෙන් සෑම ව්‍යාපෘති ස්ථානයකටම පොදු ය. පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම් අවම කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග සාමාන්‍යයෙන් සියලු නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථාන සඳහා පොදු වේ. මෙම බලපෑම් බොහෝ දුරට ඉදිකිරීමේ කටයුතු වල ක්‍රියාකාරිත්වයට හේතු වේ. එබැවින් ඉදිකිරීමේදී වන බලපෑම අවම කිරීම කොන්ත්‍රාත්කරුගේ යුතුකමකි. ඉදිකිරීම් අදියරේදී කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ලංසු පත්‍රිකාවේ ඇතුළත් කර ඇති පාරිසරික, සමාජ, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂණ (ES & HS) කළමනාකරණයට අනුකූලව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය කෙසේ විය යුතුද යන්න පිළිබඳව ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් නිර්දේශ කර ඇත. මෙම කොටස සඳහා අදාළ අංශවල ගුණාත්මක බව දැක්වෙන ප්‍රධාන කොටස් පහත දක්වා ඇත(වගුව 4). විස්තර සඳහා, ESMP ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ සඳහා යොමු කළ යුතුය

වගුව 3: පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණයට අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අවශ්‍යතාවයන් ES & HS

පාරිසරික සමාජීය කළමනාකරණ සැලසුමට ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් දක්වන එකඟතාවය	අයිතමය	ව්‍යාපෘතිය සඳහා අදාළත්වය
2002. පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය		
2002.2 1)	වැඩ බිම් තුල ගබඩා කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත් (මාර්ග වෙන්කිරීම)
2002.2 2)	ශබ්දය සහ කම්පන	අනිශ්චිත වැදගත් (අවට ජනතාව , පදිකයින්)
2002.2 3)	ගොඩනැගිලි ඉරිතැලීම් සහ හානි සිදුවීම	අදාළ වේ
2002.2 4)	අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම	අදාළ වේ
2002.2 5)	කසල බැහැර කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත් (මාර්ග වෙන්කිරීම)
2002.2 6)	දුටු පාලනය	අනිශ්චිත වැදගත් (අවට ජනතාව , පදිකයින්)
2002.2 7)	ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සහ කසල ප්‍රවාහනය	අදාළ වේ
2002.2 8)	ජලය	අදාළ වේ
2002.2 9)	ශාබ සහ සතුන්	අදාළ වේ
2002.2 10)	භෞතික සහ සංස්කෘතිකමය සම්පත්	අදාළ නොවේ
2002.2 11)	පාංශු බාධනය	අදාළ වේ
2002.2 12)	පස සමග මිශ්‍ර වීම	අදාළ වේ
2002.2 13)	පොලොව හැරීම	අදාළ වේ
2002.2 14)	ගල් කොට් ක්‍රියාකාරකම්	අදාළ නොවේ
2002.2 15)	නඩත්තු වාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	අදාළ වේ
2002.2 16)	මහජන පීඩා	අනිශ්චිත වැදගත් (අවට ජනතාව)
2002.2 17)	උපයෝගීතා සේවා හා පහසුකම්	අනිශ්චිත වැදගත් (මාර්ගය සඳහා)
2002.2 18)	දෘෂ්‍ය පරිසරය වැඩිදියුණු කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත් (Aesthetically sensitive road section)
2002-5. පාරිසරික අධීක්ෂණය	මූලික සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්ම අධ්‍යයනය
	ඉදිකිරීම් අතරතුර සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්ම අධ්‍යයනය
	මෙහෙයුම් කාලය තුල වැඩබිම් සමීක්ෂණ	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්ම අධ්‍යයනය
	වාර්තා තැබීම හා පවත්වාගෙන යාම	අදාළ වේ
2003. වැඩබිම් කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව		
2003.2	ආරක්ෂක ක්‍රම සංවිධානය සහ සන්නිවේදනය	අනිශ්චිත අදාළ වේ (අනාරක්ෂිත බැවුම, මගීන්, බර යන්ත්‍රෝපකරණ)
2003.3	ළමා ශ්‍රමය හා බලකිරීම	අදාළ වේ
2003.4	ආරක්ෂාව පිළිබඳ වාර්තා සහ අනතුරු සහ ඒ පිළිබඳ දැනුම්දීම	අනිශ්චිත අදාළ වේ
2003.5	ආරක්ෂක උපකරණ සහ ඇඳුම් පැලඳුම්	අනිශ්චිත අදාළ වේ
2003.6	ආරක්ෂක තත්ත්වය පරීක්ෂාව	අනිශ්චිත අදාළ වේ

2003.7	ප්‍රථමාධාර පහසුකම්	අනිශ්චිත අදාල වේ
2003.8	සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු සහ පුහුණුව	අනිශ්චිත අදාල වේ
2003.9	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයින්	අදාල වේ

අදාල වේ : ඕනෑම ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයක් සඳහා මෙය අදාල කරගත හැක. (*ESMP*)
 අනිශ්චිත අදාල වේ : අදාල ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයට සුවිශේෂී ලෙස නිර්මාණය කරන ලද පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ සැලසුම් සඳහා තහවුරු කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂයෙන් පාරිසරික ක්‍රමවේදයක් ලෙස අවදාරණය කළ යුතුය.
 අදාල විය හැකිය : ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන අතරතුර ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයේ අදාල අංශයන් අවදානය යොමු වුවහොත් පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ සැලසුම් මගින් ක්‍රියාත්මක කළ හැක.
 අදාල නොවේ : අනාවරණය වූ කොන්දේසි මත මෙම ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයට අදාල නොවේ.
 විකල්ප: අවශ්‍යතාවයන් මත ක්‍රියාත්මක වේ.
 ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයට සුවිශේෂී වූ අධීක්ෂණ සැලසුම් යොමු කිරීම. ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයට සුවිශේෂී වූ අධීක්ෂණ සැලසුම්වලට අනුව කොන්ත්‍රාත්කරු අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීමට බැඳී සිටී.
 මූලාශ්‍ර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී කොන්ත්‍රාත් කරු හා පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකර සැලසුම සමග ඇති බැඳීම

8.7.2 නාය ස්ථානයට විශේෂිත හානිය අවම කිරීම

ඉදිකිරීම් කාලය තුළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ස්ථානීය විශේෂිත අපදා අවම කිරීමේ පියවරයන් පහත සඳහන් පරිදි වේ.

වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහාගනු ලබන පියවර

හානි අවම කිරීමේ අයිතමය	ව්‍යාපෘතික්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියර	වගකීම්
i. සෞභෝග්‍ය ඉවත් කිරීම සහ නැවත මිහිදන් කිරීම වළලු ලැබූ සිරුරක්/ඇටසැකිල්ලක්/මිනී පෙට්ටියක් හමු වුවහොත් එය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉංජිනේරුවරයාගේ සහ මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ උපදෙස් මත සහ NBRO හි මහපෙන්වීම යටතේ නිසි ගෞරවයක් සහිතව සංස්කෘතික බලපෑම් ඇති නොවන ලෙස නැවත මිහිදන් කිරීම සිදු කළ යුතු අතර මේ සඳහා වන පිරිවැය කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් දැරිය යුතුය.	ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ	PMU ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
ii. ඉදි කිරීම අතරතුර බාදනයෙන් සිදුවන බලපෑම අවම කිරීම වැසි කාලය තුළදී ව්‍යාපෘති ස්ථානය බැවූම සකස් කිරීම, සුන්බුන් ඉවත් කිරීම ආදී කාර්යයන් සිදු නොකිරීමට නිර්දේශ කර ඇත. එම නිසා වැසි කාලයට පෙර වියළි කාලගුණික තත්ත්වයක දී සිදුකළ හැකි උපරිමය නායයාම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය තුළ ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කිරීම අනිවාර්ය වේ. එමෙන්ම වැසි කාලය තුළ ඉහළ බැවූමේ කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදුනොකිරීමට නිර්දේශකර ඇත. මෙය සැලසුම් අදියරේ දී සලකා බැලිය යුතුය. කපන ලද කොටසෙන් ගලා යන රොන්මඩ සඳහා රොන්මඩ පාලන ක්‍රම හඳුන්වා දිය යුතුය.	ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
iii. ආක්‍රමණික විශේෂ ශාකමය, බාදනය පාලන ව්‍යුහයන් භාවිතා කිරීමෙන් වැළකිය යුතුය. මේ සඳහා දේශීය පරිසරයේ ශාක තෝරා ගත යුතුය. ශාකමය, බාදනය පාලන පියවර සඳහා භාවිතා කරන විශේෂ සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ	ඉදිකිරීම් කාලය තුළ	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
iv ප්‍රවාහන යටිතල පහසුකම් කෙරෙහි බලපෑම් (විශේෂයෙන් මාර්ග හෝ දුම්රිය ප්‍රවේශය තාවකාලිකව අහිමි වීම, මාර්ග තදබදයේ අවදානම) ඉදිකිරීම් අදියරේදී හොඳ රථවාහන පාලනයක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා සහ ස්ථීර පුහුණු මුරකරුවන්, බැවූම අස්ථායීතා අවදානම සහ මාර්ග අවහිරතා සංඥා සහිත දීප්තිමත් සංඥා පුවරු සමඟ නිසි මාර්ග ආරක්ෂණ පියවර ඇතුළත් කළ යුතුය. මෙම වැඩබිමට රාත්‍රී ලාම්පු ආදිය දැඩි ලෙස නිර්දේශ කරනු ලැබේ.	ඉදිකිරීම් කාලය තුළ	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>v. සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රමුඛ ගැටළු</p> <p>වැඩබිමේදී සේවකයින්ට අවදානම් තත්ත්වයන් යටතේ වැඩ කළ යුතු බැවින්, ESMP හි "සේවා කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව 2003" බාණ්ඩයේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම යටතේ ලබා දී ඇති නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. මෙම නිර්දේශයන් නිසි සංවිධානයක් සහ ආරක්ෂක නිරීක්ෂණ ක්‍රමයක් තුළ අනුගමනය කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙර විශේෂ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කිරීම. • හොඳ අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සහ පූර්ණ කාලීන මුරකරුවන් මෙම ස්ථානය සඳහා, සේවක සහ මගී ආරක්ෂාව සඳහා බෙහෙවින් නිර්දේශ කෙරේ. • කම්කරුවන් සහ මගීන් ගල් කඳු වැටීමේ අවදානමෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අවදානම් ස්ථානවල ආරක්ෂිත බාධක සහ ආරක්ෂිත දැල් සවි කළ යුතුය. සම්මත සේවක ආරක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කිරීම • ආරක්ෂිත සපත්තු, හිස්වැසුම්, ආරක්ෂිත ඇඳුම් ඇස් කණ්ණාඩි වැනි පුද්ගලික ආරක්ෂක උපකරණ (PPE) සැපයීම.. • සේවකයින්ට පුහුණු කිරීම් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ලබා දීම • රඳා තිබෙන ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කිරීමට පෙර උපද්‍රව විශ්ලේෂණය සිදු කිරීම සහ හඳුනාගත් එවැනි උපද්‍රව සඳහා ප්‍රමාණවත් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සැලසුම් කිරීම/සැපයීම • බඹර කුඩුව ආසන්නයේ තිබේ නම්, සේවකයින්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා ඉවත් කිරීමේ මධ්‍යතන භාවිතා කිරීම අනිවාර්ය වේ. • මීට අමතරව, අස්ථායී භූමියක වැඩ කිරීම වැසි සමයේදී ඉතා අවදානම් සහිත බැවින් වර්ෂා කාලය තුළ ප්‍රමාණවත් කාලයක් සඳහා වැඩ නතර කළ යුතුය. 	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>PMU ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>vi. ආරක්ෂිත ව්‍යුහයන් / සංඥා පුවරු</p> <p>ඉදිකිරීම් අවධියේදී කම්කරුවන්ට බැවුම් භූමියේ ඇදවැටීමෙන් සිදුවන අනතුරු වළක්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂිත වැටවල් සවි කළ යුතුය. විවිධ හේතූන් මත මාර්ගය භාවිතා කරන පිරිස් වෙත දැනුවත් වීම සඳහා (මගීන්, පදිකයින්) සේවකයින් සේවයේ නියුතු සංඥා පුවරු, මර්ගය සමග බැවුමේ අස්ථාවරත්වය දැක්වෙන අනතුරු ඇඟවීම් පුවරු ප්‍රදර්ශනය කළ යුතුය. වැසි සමයේදී අවදානම ඉහළ බැවින් ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු නොකල යුතු අතර එම කාලයකදී පවා ආරක්ෂිත සංඥා පුවරු ප්‍රදර්ශනය කිරීම කල යුතු වේ.</p>	<p>ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>vii. පිපිරීම්/පිපිරවීම් හේතුවෙන් පාෂාණ අංශු නිසා ඇතිවන තුවාල</p> <p>කාර්යය බහුල කාලවලදී සියලුම පිපිරුම් ක්‍රියාකාරකම් අවම කිරීම සහ පිපිරුම් කාලය තුළ දැනුවත් කිරීම් සිදු කිරීම. පිපිරීම්/පිපිරවීම් හේතුවෙන් ඇතිවන පාෂාණ අංශු හේතුවෙන් සිදුවන හදිසි අනතුරු සඳහා සුදානම් වීමේ සැලැස්මක් ස්ථාපිත කිරීම.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>viii ඉදි කිරීම අතරතුර බාදනයෙන් සිදුවන බලපෑම අවම කිරීම</p> <p>වැසි කාලය තුළදී ව්‍යාපෘති ස්ථානය බැවුම් සකස් කිරීම, සුන්බුන් ඉවත් කිරීම ආදී කාර්යයන් සිදු නොකිරීමට නිර්දේශ කර ඇත. එම නිසා වැසි කාලයට පෙර වියළි කාලගුණික තත්ත්වයක දී සිදුකළ හැකි උපරිමය නායයාම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය තුළ ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කිරීම අනිවාර්ය වේ. එමෙන්ම වැසි කාලය තුළ ඉහළ බැවුමේ කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදුනොකිරීමට නිර්දේශකර ඇත. මෙය සැලසුම් අදියරේ දී සලකා බැලිය යුතුය. කපන ලද කොටසෙන් ගලා යන රොන්මඩ සඳහා රොන්මඩ පාලන ක්‍රම හඳුන්වා දිය යුතුය.</p>	<p>ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>

<p>ix. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම</p> <p>ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. මෙම භූමිය මනරම් භූ දර්ශනයක් සහිත පරිසරයක ප්‍රධාන මාර්ගයකට ආසන්නව පිහිටා ඇත. එසේම, මෙම ප්‍රධාන මාර්ගය බොහෝ සංචාරකයින් විසින් භාවිතා කරනු ලබන බැවින්, එවැනි අපද්‍රව්‍ය ජනනය වුවහොත් සෝදා නොයන ලෙස නිසි ලෙස ගබඩා කර PMU විසින් අනුමත ක්‍රියා පටිපාටියට අනුව බැහැර කළ යුතුය. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය මාර්ගය දිගේ හෝ ජලාපවහනවලට බැහැර නොකළ යුතුය.</p>	<p>ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>x. කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ශ්‍රම බලකායේ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් භාවිතය</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ශ්‍රම බලකාය සඳහා පාසලේ වැසිකිළි භාවිතා කිරීමට පාසල් කළමනාකාරීත්වය ඉඩ නොදේ. එබැවින් ශ්‍රම බලකාය සඳහා වෙනම සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සකස් කළ යුතුය</p>	<p>ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xi. ඉදිකිරීම් සඳහා අවශ්‍ය වන ජලය</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ජලය ලබා ගත යුත්තේ අනුමත ස්ථානවලින් පමණි.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xii. වැඩ කරන වේලාවන්</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු දිවා කාලයට පමණක් සීමා කළ යුතුය. සවස 6 න් පසු වැඩ ආරක්ෂිත ගැටළු හේතුවෙන් කිසිදු හේතුවක් නිසා නිර්දේශ නොකරයි.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xiii. මිනිසුන්ට මෙම ඉදිකිරීම් භූමියට ඇතුළු වීමට හෝ ඒ හරහා ගමන් කිරීමට ඇති අවශ්‍යතාව</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරුගේ පූර්ණ කාලීන මුරකරුවන් දැනුවත් කිරීම, අනතුරු ඇඟවීමේ සලකුණු සහ සුපරීක්ෂාකාරී වීම මගින් ඉදිකිරීම් භූමියට ඇති විය හැකි අනවසර ප්‍රවේශය වැළැක්විය යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xiv. ඉදිකිරීම් අතරතුර ඉදිකිරීම් භූමිය කළමනාකරණය</p> <p>දෘශ්‍ය දූෂණය අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය</p>	<p>ව්‍යාපෘති භූමිය සුදානම් කිරීමේදී සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>x. සේවකයන් සඳහා වන ආවාරධර්ම</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් එකඟ වූ ආවාර ධර්ම පද්ධතිය පවත්වාගෙන යාමෙන් ශ්‍රම බලකාය සහ මගීන් සහ සංචාරකයින් අතර ඇති විය හැකි ආරවුල් වළක්වා ගත යුතුය.</p> <p>විශේෂයෙන්ම පොදු නාන සහ රෙදි සෝදන ස්ථාන වැනි හවුල් සම්පත් භාවිතා කිරීමේදී ශ්‍රම බලකාය සහ අවට ප්‍රජාව අතර ඇති විය හැකි ආරවුල් වළක්වා ගත යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xi. සර්ප දෂ්ට කිරීම් කළමනාකරණය සහ හදිසි අනතුරු කළමනාකරණය</p> <p>සර්ප දෂ්ට කිරීම් සඳහා නිසි හදිසි කළමනාකරණ පද්ධතියක් (සර්ප දෂ්ට කිරීම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම, වැඩ කරන අතරතුර ආරක්ෂිත සපත්තු පලඳීම , සර්ප දෂ්ටනයකදී ප්‍රථමාධාර සහ සර්ප දෂ්ට කිරීම් කළමනාකරණ පහසුකම් ඇති නිවැරදි රෝහලට ඇතුළත් කිරීම ඇතුළත් වේ) හඳුන්වා දිය යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>xii. සත්ව හා වෘක්ෂලතා වලට බාධා ඇතිවීම</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරු ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා, ශාඛ විශාල ප්‍රමාණයක් ඉවත් කිරීම වැනි වනජීවී වාසභූමිවලට හානි වන ක්‍රියා වලදී PMU හි නිසි අවසරය ලබා ගත යුතුය. සොයාගත් වන සත්ත්ව නිකේතන (ගුහා සහ වන සතුන්) ආරක්ෂා කිරීම හෝ ආරක්ෂිතව ස්ථානගත කළ යුතුය. වන සතුන් දඩයම් කිරීම සහ වටිනා වනාන්තර නිදර්ශක එකතු කිරීම සත්ත්ව සංරක්ෂණ ආඥාපනත යටතේ තහනම් බැවින් එවැනි කටයුතු සපුරා තහනම් කළ යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>

8.7.3 ව්‍යාපෘති ස්ථානයට අදාළ විශේෂිත අධීක්ෂණ තත්ත්වයන්

ඉදිකිරීම් අදියර තුළ පහත සඳහන් අධීක්ෂණ සැලැස්ම නිර්දේශ කර ඇත. මීට අමතරව ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම පිළිබඳ සඳහන් කළ යුතු නිරීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටිය ද ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලුම්පත තුළ ඔහුගේ නිපුණතා පිළිබඳ අදාළ ලේඛන සමඟ ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ESMP වැඩපිළිවෙළ යොමු කරණු ඇත. ESMP සඳහා වන පිරිවැය වෙනම ගෙවුම් අයිතමයක් ලෙස දැක්විය යුතුය. තෝරාගත් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර එය PMU ඒකකය මගින් අනුමත කිරීමට නියමිතය.

වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර

අධීක්ෂණ අවශ්‍යතාවය	පරාමිතීන්	වාර ගණන
i. මූලික නිරීක්ෂණ	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	-
	වායු ගුණාත්මකභාවය: වායු අංශු	වරක් *
	පසුබිම් ශබ්දය මැනීම	වරක් *
	භූමියේ සිදුවන කම්පන	වරක් *
ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	-
	වායු ගුණාත්මකභාවය: වායු අංශු	මසකට වරක් *
	භූමියේ සිදුවන කම්පන	විදුම් යන්ත්‍රෝපකරණ, විදුම් වැඩ, හෝ භූ කම්පන ජනනය කරන ඕනෑම කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී *
	ඉදිකිරීම් ශබ්දය මැනීම	අධික ශබ්ද උත්පාදනය කරන කාලවලදී මසකට වරක් *
iii. රථවාහන විමෝචනය	ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා සියළුම යන්ත්‍රෝපකරණ වල වායු විමෝචනය සහතික තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ව්‍යාපෘති භූමියේ කාර්යභාර පරිසර නිලධාරී වරයා විසින් ඒවා පරීක්ෂාවට ලක් කළ යුතුය.	
iv. අධීක්ෂණ ආයතනය	*මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි සහතික සහිත ස්වාධීන අධීක්ෂණ ආයතනයක් මගින් ඉරිතැලීම් පරීක්ෂණ හැර අනෙකුත් පරීක්ෂණ සඳහා යොදාගත යුතුය. **ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය :PMU විසින් පිලිගනු ලබන විශ්වාසී ආයතනයක් මගින් ඉරිතැලීම් පරීක්ෂණ කළ යුතුය	
v. වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා	වායු ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධ කරුණු - ශ්‍රී ලංකා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අංක 1562/22 2008 අගෝස්තු 15 - විශේෂ විවේදනයේ සඳහන් අවම වායුගුණ තත්ත්වයන්	

10. සේවක කළමනාකරණය

නිසි සේවක-කළමනාකරණ සම්බන්ධතා, ව්‍යාපෘතියේ සේවකයින්ට සාධාරණ ලෙස සැලකීම සහ ආරක්ෂිත හා සෞඛ්‍ය සම්පන්න සේවා තත්වයන් සැපයීම අවශ්‍ය වේ. මෙහි වගකීම පැවරෙන්නේ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය සහ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු වෙතය.
මෙහි අරමුණු නම්;

- රැකියාවේ ආරක්ෂාව සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය
- ව්‍යාපෘති සේවකයින්ට සාධාරණ ලෙස සැලකීම, වෙනස් ලෙස නොසැලකීම සහ සමාන අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- කාන්තාවන්, ආබාධිත පුද්ගලයින්, ළමුන් සහ සංක්‍රමණික සේවකයින්, කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන්, ප්‍රජා සේවකයින් සහ ප්‍රාථමික සැපයුම් කම්කරුවන් වැනි අවදානමට ලක්විය හැකි කම්කරුවන් ඇතුළු ව්‍යාපෘති සේවකයින් ආරක්ෂා කිරීම.
- සියලු ආකාරයේ බලහත්කාර ශ්‍රමය සහ ළමා ශ්‍රමය භාවිතා කිරීම වැළැක්වීම

- ජාතික නීතිවලට අනුකූල වන පරිදි ව්‍යාපෘති සේවකයින්ගේ ආශ්‍රිත නිදහස සහ සාමූහිකව කේවල් කිරීම යන මූලධර්මවලට සහාය වීම.
- සේවා ස්ථාන ගැන සැලකිලිමත්භාවය ඉහළ දැමීම සඳහා ව්‍යාපෘති සේවකයින්ට ප්‍රවේශ මාර්ග සැපයීම

11. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද කොවිඩ් -19 වැළැක්වීමේ පියවර

කොවිඩ් -19, නව කොරෝනා වයිරස් ආසාදනය ලෝකයෙන් මුළුමනින්ම තුරන් කර නැත. එබැවින්, සැක සහිත තත්වයක් අනාවරණය වුවහොත් ඇතිවන භීතීක අවස්ථා වළක්වා ගැනීම සඳහා මෙන්ම ආසාදන පැතිරීම වැළැක්වීම / පාලනය කිරීම සඳහා, සියලුම කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට කොවිඩ්-19 සූදානම් කිරීමේ සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු අතර ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය (CIDA) විසින් 2020 අප්‍රේල් 29 දින සපයන ලද “කොවිඩ්-19 පැතිරී යාමකදී ශ්‍රී ලංකා ඉදිකිරීම් ස්ථාන සඳහා අනුගමනය කළ යුතු සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂිත මාර්ගෝපදේශයන්” අනුව එය කියාත්මක කළ යුතු වේ.

12. පදිංචි ජනතාව සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන - පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්

12.1 පදිංචි ජනතාව සඳහා වූ උපදේශන සේවාව

කඩ සාප්පු හිමියන්; එල් තිසර, වොෂින්ටන් තිසේරා, ඒ ප්‍රේමවන්ද්‍ර යන මහත්වරු ව්‍යාපෘතිය, අරමුදල් යාන්ත්‍රණය සහ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව දැනුවත් වූහ. කඩ සාප්පු හිමියන්ගේ සංගමයක් ඇති බවත්, එවැනි කඩාවැටීම්වලදී මාර්ග වසා දැමීමත් සමඟ අනාගතයේ අසාර්ථක වීමේ අවදානම සහ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායට සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම නිසා ව්‍යාපෘතියට සහාය දෙන බව ඔවුහු පැවසූහ. ව්‍යාපෘතියේ විශේෂිත දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳවද ඔවුහු දැනුම් දුන්හ. සුසාන භූමියේ වළ දමා ඇති සාමාජිකයකුගේ ඥාතියකුගේ අදහස් විමසීමට ලක් වූ අතර, බැවුම ස්ථායීකරණ කටයුතුවලදී සුසාන භූමියේ ඇටසැකිලි, මිනී පෙට්ටි සොයා ගැනීමේ පෙර සිදුවීම, පොදු කමිටු සහ ක්‍රියාවලිය ඇස පැහැදිලි කළාය.

12.2 පාර්ශවකරුවන් සමඟ පවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම II)

සබරගමුව පළාත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් අධ්‍යක්ෂ S.M.A.සේනානායක මහතා ව්‍යාපෘති කටයුතු පිළිබඳව දැනුවත් කර ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවසර ලබා ගන්නා ලදී. ඔහු අවධාරණය කළේ; නායයෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති ගැසට් පත්‍රයේ නියමිත ව්‍යාපෘති ලෙස නොසලකන අතර යෝජිත ව්‍යාපෘතිය හදිසි ක්‍රියාවක් සඳහා නායයෑමේ අවදානම අවම කිරීමට අදහස් කරන බැවින්, ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රමුඛතාවය සලකා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය අවශ්‍ය නොවේ. ගනේතැන්න ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ GN නිලධාරී ඩබ්.ඒ.එන්.ඒ බණ්ඩාර මහතාගෙන් උපදෙස් ලබාගෙන කුඩා වෙළඳසැල් මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලිය සහ අවධානම් අවම කිරීමේ ස්ථානයට මායිම්ව පිහිටි සුසාන භූමිය (ක්‍රියාත්මක නොවේ) සහ දැනට ක්‍රියාත්මක වන සුසාන භූමිය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී. බණ්ඩාර මහතා පවසන පරිදි අවමංගලය භූමියට මායිම්ව ඇති සුසාන භූමියේ මළ සිරුරු තැන්පත් කිරීම සීමා කර ඇත. පසුගියදා එම ස්ථානයට නුදුරින් කොළඹ දෙසට පිහිටි ඉඩමක සිරුරු දෙකක් මිහිදන් කර ඇතත් එම ඉඩම ලියාපදිංචි සුසාන භූමියක් නොවන අතර මළ සිරුරු මිහිදන් කිරීම බලධාරීන් විසින් පාලනය කර නොමැත.ඉදිකිරීම් අතරතුර කඩ කාමර 2ක් ඉවත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව බණ්ඩාර මහතා දැනුවත් කළ අතර ඔහු කියා සිටියේ තමන් මේ සම්බන්ධයෙන් මැදිහත් වන බවත්, කඩ සාප්පු හිමියන් එම වගකීම දැනටමත් දන්නා බැවින් ගැටලුවක් ඇති නොවන බවත්ය.

13. ක්‍රියාවට නැංවීමට අවශ්‍ය යෝග්‍යතා, කැමැත්ත ප්‍රකාශනය, එකඟතාව සහ අනුමත කිරීම්

වගුව 6: බාධා ඉවත් කර ගැනීම්, විරෝධතා නොමැති බව, කැමැත්ත සහ අනුමත කිරීම්

අවශ්‍යතාවය / අනුමත කිරීම / ආයතනය	ව්‍යාපෘතියට අදාළත්වය
13.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	
දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ අනුමැතිය	ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමට දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට සිදුවනු ඇති අතර මෙහිදී මහ ඇමති වරයා සහ දිස්ත්‍රික්කයේ වගකිව යුතු ආයතන සහභාගී වන දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව හමුවේ ව්‍යාපෘති යෝජනා ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ නිලධාරියෙකු ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ විස්තර කරමින් එහි විවිධ පාරිසරික සහ සාමාජයීය ගැටළු ආදිය ගැන කරුණු ඉදිරිපත් කරනු ඇත. මෙම ගැටළු සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා පවත්වමින් මෙම රැස්වීමේදී ගනු ලබන නිර්දේශ මෙම පාරිසරික සහ සාමාජයීය කළමනාකරණ සැලසුම ක්‍රියාවට නංවන විට සැලකිල්ලට ගැනෙනු ඇත.
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය	මෙම ව්‍යාපෘතිය මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය
13.2 වැඩබිම පවතින රජයේ ඉඩම් වල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමට එම රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතිය ලබාගැනීම	
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	ජාතික පාරිසරික රෙගුලාසි වලට අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	වන රක්ෂිත වෙන්කිරීම් කලාපයක යටතේ හෝ තුළ මෙම ව්‍යාපෘති වැඩබිම පිහිටා නොමැති බැවින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය අවශ්‍ය නොවේ.
භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	භූමි, පාෂාණ හා ඛනිජමය සුන්බුන් ප්‍රවාහනය හා බැහැර කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය (අවශ්‍යනම් පමණි)
මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සහ බැහැර කිරීම වැනි කටයුතු සඳහා බලංගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් අනුමැතිය ලබාගත යුතුය..
ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	ව්‍යාපෘති භූමියේ විදුලිබල සැපයුම සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයෙන් අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.
ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය	මෙම අපදා අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා පැලෑටි හෝ බීජ අවශ්‍ය වේ නම් (ආනයනය කළ යුතු නම්) 1999 අංක 35 දරණ පැලෑටි සංරක්ෂණ පනත යටතේ කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙනුවෙන්, අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය, කටුනායක. අනුමත කල පැලෑටි හෝ බීජ අධිකාරිය මගින් නිකුත් කරණ බලපත්‍රය හා කොන්දේසි යටතේ ගෙන ආ යුතුය
13.3 පෞද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ලබාගැනීම/නෛතික බැඳීම/ විරුද්ධත්වයක් නොමැති වීම	
ඉඩම් හිමිකරුවන් (RDA)	ඉඩම් හිමිකරු සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නීත්‍යානුකූලව ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම, ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමට, ඉඩමට ප්‍රවේශ වීමට, ඉදිකිරීම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ දිගුකාලීන නඩත්තු කටයුතුවල නිරත වීමට කිසිදු විරෝධයක් නොදක්වන බවට එකඟතාවය ලබා ගත යුතුය.

අනුමැතීන් ලබා ගැනීම යොජිත කාල රාමුව වගු අංක 7න් දක්වා ඇත.

වගුව 7: අනුමැතීන් ලබාගැනීම සඳහා නියමිත කාල රාමුව

අනුමැතීන්	මාසය 1				මාසය 2			
	සතිය1	සතිය2	සතිය3	සතිය4	සතිය5	සතිය6	සතිය7	සතිය8
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේඛම් කාර්යාලයේ අනුමැතිය අයදුම් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය අයදුම් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම		—	—	—	—	—	—	—
ලං. ඒ. ම. සහ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය අයදුම්පත බාරදීම දක්වන අදහස් වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමැතීන්		—	—	—	—	—	—	—
වෙනත් අනුමැතීන් භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය (අවශ්‍යතාවය අනුව) ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (අවශ්‍යතාවය මත රඳා පවතී)		—	—	—	—	—	—	—
ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ අනුමැතිය/කැමැත්ත ලබාගැනීම (අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය)		—	—	—	—	—	—	—

14. දුක්ගැනවිලි වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ යාන්ත්‍රණය

මෙම ව්‍යාපෘතියේ බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රජාව සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා උපදේශකවරුන් වන PMU හි ES නිලධාරී වරයා වගබලා ගත යුතුය. (යොමුකිරීම: දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ක්‍රියා පටිපාටිය සඳහා පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව)

15. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම

පහත දැක්වෙන ආයතන සහ සංවිධාන අනුව ලකුණු කරණ ලද ආකෘති මගින් ES තොරතුරු අනාවරණය කිරීම PMU හි වගකීම වේ.

වගුව 8: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම

තොරතුරු	යෝජිත ආයතන	තොරතුරු සන්නිවේදන ක්‍රමවේදය
i. ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කිරීම (ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශයේ තොරතුරු, සැලසුම් හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය)	දිස්ත්‍රික් CEA, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, වෙනත් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නියෝජිත ආයතන, ජා.ගො.ප.ස දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව.ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම සම්බන්ධ වාර්තා සැපයීම, අනුමැතීන් හා එකඟතා
ii. පාරසරික හා සාමාජීය කළමනාකරණ සැලසුම	දිස්ත්‍රික් CEA, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව.ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම සම්බන්ධ වාර්තා සැපයීම, අනුමැතීන් හා එකඟතා
iii. ප්‍රගති වාර්තා (මූලික අදියරේදී හා ඉදිකිරීම් අතරතුර)	දිස්ත්‍රික් CEA, AIIB හා වෙනත් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නියෝජිත ආයතන	ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්, විශේෂ රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා භාර දීම.
iv. කම්කරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතභාවය පාරිසරික යෝග්‍ය බව අදාළ ඉදිකිරීම් භූමියේ සුපරීක්ෂණය	දිස්ත්‍රික් CEA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්ල පොලිසිය, ග්‍රාම නිලධාරී, ජා.ගො.ප.ස දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයල AIIB වෙනත් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නියෝජිත ආයතන	වාචික හා අවිවාචික (ලිඛිත) සන්නිවේදනය, ආදාල වාර්තා භාරදීම
v. පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු සම්බන්ධව අදාළ තීරණගැනීම හා ප්‍රගති පෙන්වුම් කිරීමේ රැස්වීම්	දිස්ත්‍රික් CEA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්ල පොලිසිය, ග්‍රාම නිලධාරී, ජා.ගො.ප.ස දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයල AIIB වෙනත් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නියෝජිත ආයතන	විශේෂ රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා භාර දීම.
vi. දුක්ගැන්විලි සඳහා සහන සැලසීමේ ක්‍රමවේදය	අදාළ නියෝජිත ආයතන, AIIB	රැස්වීම්, වාචික හා අවිවාචික (ලිඛිත) සන්නිවේදනය

වගුව 9: තරතුරු රැස්කිරීම සඳහා සම්බන්ධ කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්

දිනය	ආයතනය	තොරතුරු සඳහා සම්බන්ධ වන නිලධාරියා
07/09/2023 වන දින පෙ.ව.11.00	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	එස්.එම්.ඒ.සේනානායක මහතා, පළාත් අධ්‍යක්ෂ, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සබරගමුව පළාත
07/09/2023 වන දින පෙ.ව.11.00	මාවනැල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	ඩබ්.ඒ.එන්.ඒ බණ්ඩාර මහතා ග්‍රාම නිලධාරී ගනේතුන්න

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සහ අදහස් විමසීම් සිදුකරණ අතරතුර ලබාගත් ඡායාරූප

අපදා ස්ථානයේ වර්තමාන තත්වය (03/09/2023)

ව්‍යාපෘති කටයුතු පිළිබඳව අවමංගලය ප්‍රදේශයට ඉතා ආසන්නයේ පිහිටි පලතුරු අලෙවිසැලේ හිමිකරු එල් නිසර මහතා දැනුවත් කරන ලදී.

කුඩා අලෙවිසැල් හිමිකරුවන් දැනුවත් කිරීම

සුසාන භූමියේ තැන්පත් කර ඇති පුද්ගලයෙකුගේ ආනයන දැනුවත් කිරීම

ඇමුණුම II: රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් සහ පරිසර ආයතනවලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත ක්‍රියා පටිපාටිය.

RDA අයත් ප්‍රදේශවල නායයෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය සඳහා RDA විසින් යෝජිත ක්‍රියා පටිපාටිය

- i. RDA වෙත ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකාරය: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය විසින් අවශ්‍ය අනුමැතියේ ස්වභාවය පිළිබඳ විධිමත් ඉල්ලීමක් සමඟ සවිස්තරාත්මක සැලසුම් වාර්තාවක් RDA වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. PMU විසින් ඉහත ලේඛන සකස් කළ යුතු අතර ලේඛන RDA ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- ii. RDA ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය විසින් යෝජනාව ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන අතර ව්‍යාපෘති විස්තර කිරීම සඳහා කැඳවිය හැක. PMU විසින් සුදුසු පරිදි අවශ්‍ය විස්තර ලබා දිය යුතුය
- iii. RDA හි අනුමැතිය මත RDA සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය අතර එම ස්ථානයට ප්‍රවේශ වීම, ව්‍යුහයන් ඉදිකිරීම සහ හානිය අවම කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගිවිසුමක් අත්සන් කරනු ලැබේ.
- iv. ඇතුළත් විය හැකි කොන්දේසි
 - හානිය අවමකිරීමෙන් පසු ව්‍යාපෘතිය නිසි ලෙස භාරදීම අවශ්‍ය වේ
 - RDA විසින් අවධානම් අවම කිරීමෙන් පසු නඩත්තු කටයුතු සිදු කරනු ඇත.
 - ඉදිකිරීම් අතරතුර කොන්ත්‍රාත්කරු පුද්ගලික ආරක්ෂක උපකරණ භාවිතා කළ යුතු බව අවධාරණය කෙරේ

- සෑම විටම, කොන්ත්‍රාත්කරු වාහන, පදිකයින් සහ රථවාහන ආරක්ෂණ පියවරයන් සඳහා ආරක්ෂිත සහ පහසු ගමන් මාර්ගයක් සැපයිය යුතුය, බාධක, කොඩිකරුවන් සහ රාත්‍රී වැඩ සඳහා, විදුලි පහන් සහ ආලෝකකරණය සැපයිය යුතුය.
- ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මහජනතාවට / මගීන්ට හිරිහැරයක් නොවිය යුතුය

ඇමුණුම III: අධ්‍යන කණ්ඩායම

නම	තනතුර	කාර්යභාරය
SAMS දිසානායක	ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර විද්‍යාඥ /ESSD/NBRO	පරිසර විද්‍යාඥ
විමුක්ති සුමනසේකර	විද්‍යාඥ / ESSD/NBRO	වාර්තා සම්පාදනය
ප්‍රභාත් ලියනාරච්චි	විද්‍යාඥ / ESSD/NBRO	වාර්තා සම්පාදනය
H කුසලසිරි	තාක්ෂණ නිලධාරී	GIS / ප්‍රජාවිද්‍යාත්මක දත්ත/සමීක්ෂණ සහයක

ඇමුණුම IV: යොමු ලැයිස්තුව

1. සාමාන්‍ය පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ බැඳීම්-AIIB
2. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව - ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - AIIB
3. නැවත පදිංචි කිරීමේ සැලසුම් රාමුව - ශ්‍රී ලංකාවේ නායයෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - AIIB
4. කෘෂිකර්ම, ග්‍රාමීය ආර්ථික කටයුතු, පශු සම්පත් සංවර්ධනය, වාරිමාර්ග හා ධීවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් ගස් කැපීම (පාලන) පනත
5. සංගණන හා සංඛ්‍යාන වාර්තාව (2012), සංගණන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
6. NBRO වාර්තාව යොමු අංකය. NBRO/LRRMD/KG/MWP/LI/2021/ERR-00049.
7. සැලසුම් වාර්තාව (2021) බෝක්කු අංක 98/4 සහ 99/1 අතර නාය යෑම අවම කිරීම - කොළඹ නුවර අධිවේගී මාර්ගය, භූ තාක්ෂණික ඉංජිනේරු අංශය, NBRO
8. නායයෑම් ප්‍රදේශයේ (CH: 97+830 – 97+865) – RMC 01- Colombo Kandy Road (A001)/Oriental Consultants Global Co. Ltd.
9. ස්ථානයේ ඇති සොහොන් ඉවත් කිරීම සහ නැවත මිහිදන් කිරීම පිළිබඳ නිසි කඩිසර වාර්තාව. Consulting Engineers and Architects Associated (Pvt.) Ltd. (CEA සමඟ)
10. iRoad වැඩසටහන යටතේ කොළඹ - මහනුවර (A001) මාර්ගයේ නිට්ටඹුව - කඩුගන්නාව කොටස පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා වන මූලික පාරිසරික විභාගය (IEE) RDA විසින් 2020 අප්‍රේල් මාසයේදී පවත්වන ලදී (https://www.adb.org/sites/default/files/project-documents/47273/47273-004-47273-005-47273-006-iee-en_0.pdf).